

Glasilo Jugoslovanske kmetске zveze. — Cena 28 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posa- mezna številka 1 Din. — V insertnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izhaja vsake srede ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnina, reklamacije in inserti pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Naša slovenska poguba.

Pokojna dr. Krek in dr. Lampe sta bila moža, ki sta res nekaj velikega in trajnega ustvarila za naše ljudi, bodisi v kulturnem, bodisi v gospodarskem oziru. Danes ga ni človeka v Sloveniji, pa naj bo še tako zagrizen, ki bi si drznil na ta dva odlična in nesebična javna delavca vreči kamen. Nasprotno, vsi priznavajo: bila sta dva cela moža in slovensko ljudstvo jima je veliko dolžno.

In prav ta dva moža sta bila skozin- skozi najbolj odločna, vztrajna in nepo- pustljiva sovražnika takratne liberalne stranke. Kadar je bilo treba po njej uda- riti, nista besed izbirala. Zakaj? Ne iz strasti — saj se je znal zlasti dr. Krek tudi z največjim brezvercem prijazno po- meniti — temveč vprav iz tistega čuta, ki jima je narekoval, da sta vse storila in vse žrtvovala za korist slovenskega kmeta in delavca. Isti notranji čut jima je tudi raz- ovedal, kje so najnevarnejši sovražniki slovenskega kmeta. Zato sta z isto vnemo in istim prepričanjem, s katerim sta ne- umorno delala za korist slovenskega de- lovnega človeka, z isto vnemo sta ne- umorno svarila ljudstvo pred nepomirlji- vim nasprotnikom slovenskega ljudstva.

Dr. Krek in dr. Lampe nista bila člo- veka, ki bi se pretepala iz zabave, iz dol- gegega časa, iz otročarije, temveč vprav po svojem poklicu, kakor vinogradnik na eni strani goji in neguje trto, na drugi strani pa se neizprosno bori proti peronospori, ki mu vedno grozi uničiti sad njegovega dela.

Ze takratni liberalci so bili vprav po svojem poklicu zakleti sovražniki vsega, kar je bilo v korist slovenskemu ljudstvu, kakor je peronospera vedno samo v ško- do trti in gosenice vedno v škodo zelju.

Ko je šlo zato, da se kmet reši ode- ruških krempljev podeželskih pijavk — bilo jih je že kar na debelo — in to po- tom zadrudništva, tedaj so bili liberalci, ki so se divje vrgli v boj zoper zadružni- štvo. Pisali so članke, brošure, govorili po shodih in zbornicah, toževali so, samo da bi preprečili razvoj zadružništva, ki je bilo edino rešilno za kmeta.

Ko je šlo za to, da dobita kmet in de- lavec volivno pravico, tedaj so se libe- ralci zvezali rajši z Nemci, kot pa da bi se udali tej ljudski zahtevi. In samo s po-

močjo hrupne obstrukcije, tako rekoč s surovo silo so naši poslanci takrat pribo- rili volivno pravico našemu človeku.

Ko se je šlo za elektrifikacijo Gorenj- ske, tedaj so bili liberalci, ki so se z vsemi štirimi upirali ter prorokovali dr. Lampetu konkurz.

Ko je šlo za lovski zakon, ki bi bil kmetu v korist, so bili zopet liberalci, ki so v družbi z Nemci izintrigirali na De- naju, da ni bil potrjen in imamo še danes stari, kmetu škodljivi lovski zakon.

In takih primerov brez števila. Kjer- koli je šlo za kmeta in delavca, tam z lo- parjem po njem. Zato sta bila dr. Krek in dr. Lampe, ki sta vrgla svoje življenje v to, da sta dvigala kulturno in gospodarsko stanje slovenskega ljudstva, tako neiz- prosna sovražnika liberalne stranke.

* * *

Naslednica stare liberalne stranke je danes žerjavovska, tako zvana samostoj- no-demokratska stranka. Razločuje se od predvojnne liberalne stranke v toliko, da še veliko bolj strupeno sovraži vse, kar je slovenskega, je veliko bolj moralno propala, in da naravnost uničuje sloven- sko premoženje, česar stara liberalna stranka ni delala.

Dejstva so znana širom Slovenije. Žerjavovska stranka je glasovala za zloglasni centralizem, ki je uničil na mili- jone slovenskega premoženja. Žerjavov- ska stranka je z denarjem kupila in pla- čala stranko samostojnežev, da je le-ta pred volitvami za ustavotvorno skupščino preslepila ljudi z agitacijo za avtonomijo, po volitvah pa je tudi glasovala za centra- lizem.

Žerjavovska stranka je potem sedela skoro skozi vsa poveljna leta v vladi in ni nič drugega naredila za Slovenijo, kot da so se davki v tem času dvignili do neznan- ske višine, da so propadle slovenske ceste in bolnice, da so izmozgavali ubogo Slo- venijo do kosti. Ves denar iz Slovenije je odtekal v Belgrad, kjer se je izgubljal v korupciji, in celo za denar, ki se je stekal za delavske nezgode in bolezni, so žerja- vovci osnovali centralo v Zagrebu, ne v Sloveniji ter so denar vtikali v propadlo Slavensko banko.

In kar je najhuje, je pa to-le:

Takoj po prevratu smo bili Slovenci v Srbiji in na Hrvatskem na najboljšem glasu. Kamorkoli je Slovenec prišel, so ga sprejeli z navdušenjem in spoštovanjem. Po pravici: Slovenec je vesten, soliden, brihten uradnik in s pomočjo Slovencev so upali v Belgradu med ondotno uradni- štvo zanesti smisel za red, vestnost in po- štenost.

Pa ti pride v Belgrad žerjavovec ter ti neprestano ustno in potom tiska blati Slovence kot separatiste, avstrijakante, rimske hlapce, neizprosne sovražnike države in Srbov, kot nadute, butaste in hinavske ljudi.

In posledice? Bile so grozne. Srbi, ki so vodilni in odločujoči v državi, so začeli z nami v resnici tako postopati, kot se po- stopa s sovražniki in butci. Belgrad je sa- mo jemal, dajal pa toliko, da smo ravno mogli počasi umirati. Belgrajski vodilni krogi so nas pod vplivom teh žerjavov- skih natolcevanj in obrekovanj začeli so- vražiti. Nalagali so nam bremena, da se še danes krivimo pod njih težo; kadar pa so se naši poslanci pritožili ter vpili, da ne premoremo več, da bomo pravkar ope- šali, tedaj so se nam škodoželjno smejali ter nam obetali; še vas bomo, separatisti. Ne bomo pozabili besedi, ki jih je zasmeh- ljivo in grozilno izpregovoril neki vodilni srbski politik dr. Kulovcu na njegovo pri- tožbo, kako se ravna s Slovenci: še bolj vas bomo pritiskali. In so nas res. To je bilo takrat, ko so žerjavovci sedeli v vladi.

Kot izraziti sovražniki slovenskega ljudstva so nam hoteli vzeti univerzo, da bi naši dijaki ne mogli študirati; kar bi jih pa moglo, bi morali daleč od doma.

Svoje banke so vodili tako, da je v njih propadlo na milijone slovenskega de- narja, ki je šel deloma v njihove zasebne žepe, deloma pa za njihov protislovenski in protiverski tisk.

Ko imamo sedaj oblastno skupščino, je jasno, da povsod nasprotujejo, kjerkoli bi moglo imeti koristi slovensko ljudstvo. Ko je prešla nekdanja nemška Kranjska hranilnica v roke oblastnega odbora in s tem v roke našega ljudstva, so morali biti žerjavovci proti. Ko je šlo za to, da se cestni zakon spremeni v toliko, da ne bo- do plačevali naših cest samo kmetje, tem- več tudi tisti, zlasti inozemski trgovci, ki jih največ rabijo, tedaj so bili seveda žer- javovci proti.

Žerjavovec je po svojem poklicu vztrajen, dosleden in neizprosni, sovražnik slovenskega delovnega človeka. Pripravljen je celo strahovati ga z biči in revolverji, kot smo to žal skusili pred par leti, nikdar pa se ne bo zmotil, da bi kaj takega storil, kar bi v resnici koristilo ljudstvu, razen če mu izkaže dobroto zato, da ga preslepi ter ga potem toliko laže in toliko huje udari na drugi strani.

Zato je danes nekaj nezaslišanega, da se dobijo ljudje, ki še volijo žerjavovce. Ali se to res duševno popolnoma omejeni in politično docela neizobraženi ljudje, ali pa so moralno propadli. Zakaj, če priznamo samostojnežem, da delajo proti slovenskemu delovnemu človeku iz nerodnosti in neumnosti, moramo žerjavovcem reči, da delajo iz hudobije.

Laži nasprotnikov.

Nov davek za našega kmeta. Pod tem »strašnim« naslovom prinaša zadnja »Domovina« dolg članek o davku, ki ga nikjer ni. Pravi med drugim, da bo ta cestni davek udarec za kmeta, da pa je bil odločen do jeseni, radi bojzani klerikalcev pred bližnjimi volitvami. — Vse žerjavovsko razlaganje o tej stvari je ena sama velikanska bedarija, slabo proračunana na to, da naši ljudje ničesar ne vedo in ničesar ne bero. Prvič: če bi naša stranka ne imela s cestnim zakonom poštenih, za našega kmeta koristnih namenov, in bi se ga bala radi volitev, bi ga v zadnjem zasedanju oblastne skupščine sploh ne dala v odseku na razpravo. Drugič: Naša SLS je bila, je in bo zaščitnica kmetov, koristi. Vprav zato bo prišel na dnevni red popravek cestnega zakona, da ne bodo samo kmetje plačevali cest, ampak tudi tisti, ki jih največ rabijo in ki so dosedaj lahko ušli plačevanju. Za žerjavovsko zagovarjanje kapitalistov domačih in tujih, se stranka kmečke večine, naša SLS ne bo brigala. Zato pa žerjavovci lažljivo kriče danes in bodo kričali tudi jeseni, ko bo cestni zakon v veliko korist našega kmetijskega ljudstva in naših cest končno in gotovo v oblastni skupščini sprejet.

★

»SLS ni kmečka stranka, ampak stranka klerikalne gospode,« si izmišlja »Kmetijski list«. In resnica? SLS je dobila nad 100.000 glasov, pucljevci pa le par tisoč, dasi je v Sloveniji ogromna večina poljedelcev. Katera stranka je torej najbolj kmečka?

★

»Duhovniki Korošceve zveze z radikalno gospodo ne odobravajo,« fantazira glasilo samostojnežev. — Povejte nam no le enega duhovnika SLS, — in to so z dvema izjemama ali tremi vsi — ki bi bil zoper to zvezo. Povejte imena! Celo Vaš zvesti somišljenik, g. župnik Anton Oblak, se je baš po tej zvezi dr. Korošca z največjo srbsko stranko, vrnil zopet v SLS. Torej!

★

»V »Slovenec« in »Domoljub« je že noč nehala nekdanja skrb za vero,« misli »Kmetijski list«. — Samostojneži mislijo, da njihovi somišljeniki ne berejo »Domoljuba« in zato tako brez skrbi lažejo. Vera je fundament življenja — zato to vero vprav »Domoljub« vedno utrjuje v svojih braveh ter jo brani, kadar jo napadajo. Vsaj tako otroče smešni ne bodite v svojih lažeh.

2

»Kaj »prijateljski sporazum« obsega, javnosti ni znano,« priznava glasilo samostojnežev. — Dobro! Zakaj pa potem, samostojna gospoda, polnite cele strani svojega lista z grdimi lažmi, da smo morali vsled »sporazuma« zavreči avtonomijo, opustiti boj za vero in Cerkev, da smo izdali »srbski pokvarjeni gospodi« Slovenijo in njeno ljudstvo itd. Torej, sami pravite, da vam ni znano besedilo sporazuma in vendar tako grdo lažete.

★

»Vlada se bavi samo z volitvami, ministri pa, namesto da bi reševali akte, so vozarijo okoli,« pripoveduje »Domovina«. — Res, delati je treba, toda žerjavovci so najmanj opravičeni, da v tem oziru vlado kritizirajo. Ko so bili namreč pri zadnjih državnoborskih volitvah v vladi, so tudi gotovi ministri hodili po Sloveniji, prirejali drage pojedine, gotovo ne na svoj račun ter vabili na nje — seveda brezuspešno — celo duhovnike. Kdo je pa takrat v Belgradu »akte reševal«?

★

»Dr. Korošec se je zvezal s pokvarjeno srbsko gospodo,« piše »Kmetijski list«. Samostojneži postajajo s svojo lažno »pokvarjeno gospodo« že naravnost smešni. Sami imajo v svojem vodstvu velik del »gospode«, zagrebški radičevci, ki jim komandirajo celo to, kdo sme na Slovenskem kandidirati, pa so sploh sama gospoda. V koliko je ta gospoda pokvarjena, je pa razvidno iz tega, da je sedaj zopet izstopilo iz radičevske organizacije blizu 30 organizacij, ki so navedli kot vzrok, da nekateri radičevski komandanti delajo samo za svojo zlahto, za ljudstvo pa nič. Dr. Korošec se je pa pač zvezal s Srbi, ker bomo s tem za Slovenijo lahko več dosegli, če smo z njimi, kakor da pa se kregamo z njimi. Žal, da so nas skozi vseh 8 let baš žerjavovci in samostojneži tako obrekovali v Belgradu, da smo se morali skozi vseh osem let s Srbi kregati, preden smo jim dopovedali, da smo Slovenci tudi državljani kot vsi drugi.

★

Občinske volitve. Pri vseh volitvah, ki so se dosedaj izvršile, je naša SLS obdržala dosedanje pozicije, v mnogih občinah pa celo napredovala. Izbili smo žerjavovcem več mestnih in drugih občin, tako da so z lastno močjo pod svojo firmo z bojem ohranili le še mesto Kranj. — V Mavčičah se bahajo samostojneži, da so nas premagali, docim v resnici niso, zmagali oni, ampak lista starega župana, saj tudi »Kmetiskemu listu« ni neznan, da so

pri zadnjih oblastnih volitvah dobili naši v tej občini 152 glasov, samostojni pa le 42. Pri občinskih volitvah igrajo pač veliko vlogo osebnosti in druge krajevne razmere. Saj je »Kmetijski list« 21. aprila 1921, v številki 16 sam napisal sledeče: »Po leg tega igrajo pri občinskih volitvah krajevni oziri, včasih pa tudi celo grde osebnosti tako veliko vlogo, da se ne more nikdar reči, kdo je prav za prav zmaga v tej ali oni občini.« — To je tudi v tem slučaju resnica, o kateri se bo lahko prepričal »Kmetijski list« že pri bližnjih državnoborskih volitvah, ko bodo vsi zavredni, gospodarsko čuteči Mavčičani korakali na volišče skupno z ogromno večino slovenskega ljudstva pod vedno zmagovito zastavo Slovenske ljudske stranke.

Kaj pišejo nasprotniki.

Pucljevci in radičevci. Naša samostojna gospoda, zapuščena od vseh resnih ljudi, se je zvezala z Radičem, ki naglo izgublja zaupanje hrvatskega naroda, saj je že pri zadnjih volitvah dobil 200 tisoč glasov manj, kakor prej. V zadnjem tednu se je del samostojnežev pod vodstvom Ureha in Kušarja že ločil od Radičeve »kmetijske fronte«. Za danes morda ne bo odveč, ako ponatisnemo, kaj je pripovedoval o Radiču še nedavno Pucljev »Kmetijski list«, da se bo videlo, kako »trdno prijateljstvo« do kmeta družijo to gospodo. Glasilo naših samostojnežev je pisalo v št. 12 z dne 24. marca 1921 tako-le: »Z njegovim (Radičevim) republikanstvom je prav tako, kakor z njegovim prihodom oziroma neprihodom v Belgrad. Kot aprilsko vreme je človek. Ali njegovi volivci bodo gotovo kmalu siti njegovih dvoreznosti.« — V št. 11 od 17. marca 1921 pa je povedal »Kmetijski list« sledeče: »Radič je priznal monarhijo in zatajil svoje republikanstvo, — je v bistvu sprejel naš program ter tako čisto po nepotrebnem demagogijo razbil enotno kmetijsko fronto.« — V št. 16 od 21. aprila 1921 pa je počastilo glasilo naše samostojne gospode svojega sedanjega voditelja tako-le: »Radič pride v skupščino,« tako se zopet glase poročila po listih. Takoj drugi dan pa citamo že zopet njih preklic. Radič je še vedno, kakor aprilovo vreme: nepreračunljiv in nerazumljiv.« — »Kmetijski list« z dne 1. aprila 1920 št. 14 pa piše o Radiču tako hudo, da si ne upamo ponatisniti.

In ta Radič je danes malik samostojnežev in ga morajo na zagrebško komando voliti tudi v Sloveniji. Včeraj jim je bil Radič še »nevaren hujskač«, (tako imenuje Radiča »Kmetijski list« 1. apr. 1920), danes jim je komandant in kandidat.

•••

»Mi pa pravimo, da ostanemo na svojih starih podlagi,« izjavlja »Domovina«. — Ker je žerjavovska »podlaga« dokazana protiverska, protiljudska in protislovenska, je čisto gotovo, da vas žerjavovce, obe; samostojna in narodnosocialistična pomoč ne bodeta rešili propada. To je tako gotovo, kot amen pri očenau, pa pišite in lažite, kolikor hočete. Žerjavov-

sko »staro podlago« bo slovensko ljudstvo kot en mož 11. septembra pognalo z volilno kroglico v roki med — staro šaro.

»Kmet in delavec bodeta šla v volitvah za stranko, ki se bo borila za kmetško delavsko vlado in za priznanje kmetško delavske Rusije,« si dela korajžo glasilo samostojnežev. — Glejte jih no, kakšni »komunistič« so postali naši pucljevci, sedaj pred volitvami, odkar jih vse zapušča. Nedavno pa so pisali o delavcih vse drugače. Kako pa? Le pogledjmo! V »Kmetškem listu« z dne 7. avgusta 1919, šte. 4 so napadali našo stranko, češ, »dr. Korošec in Gostinčar sta rajše kot ministra odstopila, kakor da bi glasovala proti socialnim demokratom.« — V »Kmetškem listu« šte. 11 od 25. septembra 1919 je samostojna gospoda delavce takole »vabila« v svojo stranko: »Vi (socialisti) ostanite pri mezdnem delavcu. Na kmetih nimate ničesar iskati. Socialisti, roke proč od nas, vi ste zadnji, ki bi smeli vabiti kmeta v svoje vrste!« — V »Kmetškem listu« šte. 15 od 8. aprila 1920 pišejo takole: Z osemurnim delavnikom je dana delavstvu potuba, da še tistih osem ur v splošnem ne dela.« — »Kmetški list« šte. 4 od 22. januarja 1920 pa hujska takole: »Osemurni delavnik (za tovarniške obrate) je pripravil in naredbo izdelal klerikalni minister Gostinčar s pritrditvijo klerikalne stranke.« — Slovenski delavci vseh strank, ali sedaj vidite, kakšnega prijatelja imate v samostojni gospodi? Če vse dobro premislite, boste gotovo spoznali, da so slovenski kmetje, združeni v Slovenski ljudski stranki, pod težkimi razmerami, v katerih živi ves delavni narod, še vaši najboljši prijatelji in zaščitniki.

Potom laži do kroglic.

SLS hlapčuje Srbom, tako govore slovenski radičevci po shodih. Kdo to govori? Ali morda kak zagrizen avtonomist, ali federalist, ali patentiran samoslovenec? O ne. Na shodu samostojnežev na Čatežu so padle te besede in bodo verjetno v varnem okrilju slovenskih vasi, kjer ni srbskih ušes, padle še večkrat. Kdo tako govori? Govore tisti samostojneži, ki so sedeli v srbskem zemljeradniškem klubu, ki so glasovali za centralistično ustavo in so večkrat že bili s samimi Srbi v vladi. Ali ni tako govorjenje brezprimerna drznost in brezčastnost.

SLS se bo pa v politiki družila z onimi, s katerimi se ji bo zdelo, da bo mogla za ljudstvo in Slovenijo koristno delati. Če bo mogla z radikali doseči uspehe za slovensko ljudstvo, pojde z njimi, in ne bo vprašala Radiča ali Puclja za dovoljenje. Eno je gotovo: SLS ne bo nikdar hlapčevala Radiču, kakor to delajo njegovi hrvatski in slovenski privrženci. Ko je bil Radič prostovoljni ujetnik Pašičev in mu je politično služil, pa za ljudstvo nič dosegel, to po mnenju naših samostojnežev ni bilo hlapčevanje in je bilo vse v redu. Ko se je pa SLS svobodno odločila za vstop v vlado in dosegla za ljudstvo naravnost velike stvari, to naj bi pa po mne-

Kdor bo 11. septembra glasoval za Slov. ljudsko stranko, glasuje za gospodarsko povzdigo Slovenije.

nju teh in drugih ljudi bilo hlapčevanje. Hlapec mora govoriti o hlapčevanju.

Pa še eno goni eden od teh samostojniških prijateljev neprestano: govoriči in razklada o dnevnicah oblastnih poslancev. Tako govori: SLS je izglasovala za oblastne poslance dnevnic, mi smo pa proti dnevnicam. Drugega ta možakar ne zna govoriti, na vseh shodih ve ljudem samo to povedati, kakor da bi bila povest o dnevnicah politika in vsa modrost samostojnežev.

Sedaj pa mi vprašamo sledeče: Zakaj plačujejo samostojneži pri »Slovenski kmetijski družbi odbornikom za seje dnevnic? Zakaj, povejte! Tega ne bodo povedali, zato bomo pa mi odgovorili. Odborniki kmetijske družbe dobivajo zato dnevnic, da pokrijejo svoje stroške, ki jih imajo s svojim delom za kmetijsko družbo. To jim je odškodnina za dejanske izdatke in za zamudo, ki jo imajo pri delu doma. Če ne bi te odškodnine dobili, se revnejši odborniki ne bi mogli udeleževati sej kmetijske družbe in ne bi mogli vršiti svojih za javnost koristnih poslov. Take posle bi mogli opravljati samo bogataši, ki imajo dovolj denarja in časa, pa če so za take posle zmožni ali ne.

Ravno ista je pri javnih zastopih. Dnevnic dobivajo poslanci v vseh parlamentih celega sveta, samo v našem slovenskem parlamentu v Ljubljani deželni poslanci po besedičenju naših samostojnežev ne bi smeli dobiti. Oni sami naj bi delali izjemo. Tudi te poslanske dnevnic so odškodnina za stroške, ki jih imajo poslanci v izvrševanju svojih poslanskih dolžnosti kot zastopniki ljudstva v parlamentu, raznih oblasti in drugih sličnih poslih. Ako dnevnic ne bi bilo, bi bila ta mesta že v naprej pridržana samo bogatašem, revni, nepremožni, pa četudi za javno delo sposobni, se ne bi mogli dati kandidirati, če bi tudi ljudstvo želelo. Kratkotamo ne bi prenesel njihov gospodarski položaj, da bi brez odškodnine prevzeli taka bremena.

In zdaj ti pride tak samostojniški general in vidi vso svojo modrost v tem, da hujska z dnevnicami. Od dnevnice ne bo noben oblastni poslanec niti za vinar profitiral, ampak vsak bo imel vsled svojega poslančevanja, če bo količkaj hotel vršiti svojo poslansko dolžnost, gospodarsko škodo.

To je resnica, samostojneži pa računajo na neumnost nekaterih ljudi in jih skušajo z neumnostjo ujeti. Leta 1920. so varali kmete: kmet kmeta; sedaj imajo pa v zastopih in na svojih listah skoraj same enkmete, torej gospodo. Tem ljudem manjka vsaka misel, zato morajo segati po takih zlaganih geslih. Ljudstvo bo pa zopet tem ljudem po svoje odgovorilo: Seglo bo po korobaču in jih pri volitvah, kakor že trikrat dosedaj, zopet 11. septembra izgnalo iz svojega slovenskega občestva.

Volilni shodi SLS.

Po celi Sloveniji se vrše volilni shodi naše stranke. Shodi so zelo dobro obiskani, udeležujejo se jih tudi nasprotniki, ki se obnašajo mirno, deloma pa pod težo dokazov pritrjujejo našim govornikom. Letos gre SLS lahko na volitve, ker ima res nekaj pokazati, dasi je bila v vladi samo dva meseca.

Najznamenitejši je bil shod v Kranju, kjer je govoril tudi dr. Korošec, ki so ga obilni zborovalci napeto poslušali. Načelnik SLS se je zavzel za čim večjo svobodo pri shodih in volitvah, ponudil je vsem slovenskim strankam premirje v tem smislu, da se ne bodo, kadar je ena ali druga v vladi, preganjali med sabo, temveč podpirale vse stanove našega naroda. Izjavil je, da gre SLS po volitvah v vlado, kjer bo vse storila, da se dvigne v Sloveniji

Pojasnilo o pravem in nepravem »Florian«-u.

Na mnoga vprašanja glede »pravega in nepravega Floriana« smo primorani, v interesu kupovalcev in resnice, sledeče objaviti:

Od leta ustanovitve 1903 sem, je znan po Sloveniji kot domače zdravilo za želodčne in druge slabosti rastlinski liker »Florian«, izdelan po originalnem receptu iznajditelja Edmunda Kavčiča od Rastlinske destilacije »FLORIAN« v Ljubljani, prej Prešernova ulica, sedaj Gosposvetska cesta.

Sloves tega želodčnega krepčila je porabila pred nekim časom novoustanovljena tvrdka J. Jeras in drug, Moste pri Ljubljani, na način, da je začela prodajati pod imenom naše izdelovalnice »FLORIAN« in pod našo dobroznano etiketo popolnoma drug liker, opiraje se na to, da je prej priglasila brez vednosti lastnika Rastlinske destilacije »Florian« pri registru varstvenih znamk v Beogradu originalno etiketo destilacije »FLORIAN« kot svojo lastno etiketo.

Razen tega zlorablja imenovana tvrdka naš stari reklamni znak za svojo reklamo,

imenuje se v svojih reklamah celo »edino« ali pa »edino pravo« izdelovalnico »Floriana« in označuje celo na lepkih druge izdelke z imenom »Florian« kot falsifikate!

Ugotavljamo, da je tvrdki E. Jeras in drug sestava rastlinskega likerja »Floriana« popolnoma neznana in,

da izdelek te tvrdke nima z našim pravim, originalnim izdelkom »Florian« nikake sorodnosti ne po sestavi, ne po okusu, ne po učinku.

V obrambo naših lastninskih pravic do imena »Florian«, do naših etiket in znamk teče v Beogradu tožba, katere izid v kratkem pričakujemo.

Opozarjamo cenjene kupovalce, da, dokler traja zloraba našega imena »Florian« za nepravilni izdelek, zajamči pristnost pravega »Floriana« samo dobro vidni napis »Originalni Kavčičev Florian« ali pa dobro vidni napis:

Za pristnost jamči

Edmund Kavčič

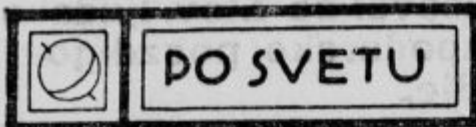
na originalno zamašenih steklenicah,

Rastlinska destilacija

»FLORIAN«

(izdelovalec Edmund Kavčič)

družba z o. z.,
v Ljubljani, Gosposvetska cesta,

Italijani razpuščajo slovenska društva. Italijanska vlada je zopet razpustila več slovenskih društev. V Trstu so razpustili dijaško »Matico«, v Postojni pa devet prosvetnih društev. Tudi v Istri je bilo več društev razpuščenih, ker so jih obdolžili protidržavnega delovanja.

Slovenski »Trgovski dom« v Gorici rekviriran. Italijani so se polastili »Trgovskega doma« v Gorici, kjer je bil sedež mnogih slovenskih organizacij. V njem nameravajo nastaniti deželne urade. Pa pravijo, da je v Italiji zasebna lastnina po zakonih zaščitena!

Dunajski dogodki pred parlamentom. Dva dneva je v preteklem tednu razpravljala dunajski parlament o krvavih dogodkih 15. in 16. julija. Za te razprave je vladalo veliko zanimanje, ker so vsi pričakovali burnih prizorov. Toda voditelji strank so se sporazumeli, da ne bodo s prestrastnimi govori še bolj razburjali ljudstva. Držali so besedo in so res vsi zelo pomirjevalno govorili. Socijalni demokrati so seveda kakor v svojem časopisu, tako tudi v parlamentu dožili vlado, dočim so jim morali vladni poslanci povedati bridko resnico v obraz. Zelo pomirjevalno je vplival govor predarlskega prelata poslanca dr. Dreksla, ki je pozval vse poslance, naj si po končanem dvoboju zopet stisnejo roke in vsi pomagajo k temu, da se s pomirljivostjo pripravi pot boljši bodočnosti države. Socijalisti so nato predlagali vladi nezaupnico in da se sestavi poseben odbor poslancev, ki naj preišče krvave dogodke. Te socijalistične predloge pa je večina odklonila in parlament je nato zopet pričel z zakonodajnim delom.

Veličasten pogreb romunskega kralja. V nedeljo 24. julija se je vršil pogreb romunskega kralja Ferdinanda, ki je bil naravnost veličasten. Pogreba se je udeležilo nad 50.000 ljudi. Za krsto je korakal tudi naš kralj Aleksander. Iz glavnega mesta Romunije Bukarešte so pripeljali kraljevo truplo v 150 km oddaljeno staro romunsko prestolnico Curtea de Arges, kjer ima kraljeva rodbina svojo grobnico.

Kralj Mihael in princ Karl. Romunski parlament se je po pogrebu kralja Ferdi-

zlasti gospodarstvo, odgovarjal je na nekatere laži nasprotnikov, odločno je izjavil, da SLS od svojega programa niti pičice ne odstopi, pozval je ljudstvo, naj gre volit *polnoštevilno*, ter povedal, da je vsaka kroglica vržena za radičevce, izgubljen. — Na shodu je govoril tudi poslanec Janez Brodar.

O dobro uspelih shodih se nam poroča tudi z Vrhniko in iz Žažarja, kjer sta govorila poslanca Smodej in Brenčič, iz Rateč pri Škofji Loki, kjer sta govorila dr. Korošec in poslanec Planina ter iz Vavte vasi, kjer je govoril kandidat dr. Kulovec.

nanda sestal k seji, da zavzame stališče napram novemu položaju, ki je nastal s proglasitvijo petletnega prestolonaslednika Mihaela za kralja. Ministrski predsednik Bratianu je pozdravil novega kralja in izjavil, da vlada ne bo trpela nobene spremembe sedanjega stanja, ki je popolnoma zakonito. Zelo navdušeno je govoril za novega kralja tudi general Avarescu, ki je bil prej pristaš Karla, ki se je moral odpovedati prestolu. Ta govor je vzbudil veliko nezadovoljstvo med voditelji Avarescujeve stranke in jih je radi njegovega govora pet izstopilo. Voditelj narodne kmetijske stranke Manin, ki je odločno na strani Karla, pa novega kralja Mihaela v svojem govoru ni niti z besedico omenil. Sprožil pa je vprašanje, če je sedanji regentski svet zakonit, toda končno je izjavil, da kmetijska stranka priznava sedanje državnoopravno stanje v Romuniji. Iz vseh teh govorov je razvidno, da se danes še ne more z gotovostjo reči, kako se bodo razmere v Romuniji razvile. Važen činitelj je vsekakor kmetijska stranka, ki ima v parlamentu nad 60 poslancev in kateri prorokujejo, da je bodočnost Romunije njena. Ta stranka pa je odločno na strani princa Karla, ki tudi še ni opustil misli, da ob ugodni priliki zasede romunski prestol. Na drugi strani pa vladajo v imenu mladoletnega kralja trije regenti. Kjer pa jih vlada več, je vedno nevarnost, da nastane med njimi spor, ki bi imel dalekosežne posledice. Vsekakor je notranji položaj Romunije zelo resen.

Madžari hočejo razširiti svojo državo. Madžarom se mora priznati, da so dobri diplomati. Vsa leta po prevratu že kriče, kakšna krivica se jim je zgodila, ker ne morejo več vladati nad tujimi narodi, kakor je bilo to v stari Avstro-Ogrski. Svojo državo bi radi razširili do mej stare Ogrske ali pa še čez, seveda na škodo naše države, Češkoslovaške in Romunije. Zato hočejo spremembo trianonske pogodbe, v kateri so bili določene današnje meje. Te zahteve pa ne ponavljajo samo doma, ampak tudi v inozemstvu. Vrgli so se zlasti na Angleško, kjer imajo svoje ljudi, ki ne prestando prepričujejo Angleže, o velikih krivicah, ki se gode Madžarom. Res se jim je posrečilo nekatere Angleže prepričati o resničnosti teh trditve. Našel se je neki angleški grof lord Rotemer po imenu in je že pisal češkoslovaškemu zunanjemu ministru Benešu pismo, v katerem se zelo poteguje za Madžare. V tem pismu piše, da ne bo prej miru, dokler Madžarom ne vrne vse zemlje, ki so jo izgubili s trianonsko pogodbo in pristavlja, da prijatelji Ogrov ne bodo mirovali, dokler ne popravijo vse krivice, ki se gode ogrskim narodnim manjšinam v nasledstvenih državah, t. j. Češkoslovaški, pri nas in v Romuniji. Češkoslovaški minister Beneš je Angležu odgovoril, da se z njim sploh ne bo spuščal v razgovor, ker so njegove trditve o krivicah, ki se baje gode Madžarom, netočne in nepravilne. Mnogi pripisujejo pismu angleškega lorda veliko važnost in trdijo, da je to pismo pisal v sporazumu z angleško vlado, ki je Madža-

rom zelo naklonjena. Anglija bi namreč na Madžarskem dobila svoje oporišče za boj proti Rusiji, ki postaja Angležem zlasti na daljnem vzhodu vedno bolj nevarna. Drugi pa mislijo, da hoče Anglija s prijaznim licem, ki ga kaže Madžarom tudi ustrašiti Češkoslovaško, ki je v precej dobrih zvezah z Rusijo in te zveze razdreti. Vsekakor imajo Madžari v svoji propagandi v inozemstvu že s tem znamenovati velik uspeh, da vsa Evropa piše in govori o njihovih narodnih manjšinah. Kdo pa se n. pr. zmenj v inozemstvu za naše rojake na Primorskem in Koroškem?

Francoski protest v Moskvi radi komunistične agitacije. Komunisti imajo po vseh državah razpredene svoje mreže. Ponekod delajo čisto prikrito, kjer pa so tla za nje količkaj ugodna, pa nastopajo očitno. Imajo zelo dobre zveze z Moskvo, odkoder dobivajo tudi vsa navodila in — denar. Tudi na Francoskem uganjajo veliko propagando. Radi tega je francoski poslanik v Moskvi pri zunanjem ministru Čičerinu vložil oster ugovor in zapretil, da bo Francija prekinila svoje zveze z Rusijo, če bo ruska vlada še v naprej podpirala komuniste na Francoskem. Nekateri francoski listi zahtevajo, da se odnošaji z Rusijo takoj prekinijo.

Katoliški dan

in proslava 25 letnice kat. prosvetne in delavske organizacije v Preski pri Medvodah se vrši 14. avgusta t. l. Spored: V soboto, 13. avg.: Zažiganje kresov in pritrkavanje po celi dekaniji. V nedeljo, 14. avg.: Ob 8.36 slovesen sprejem gostov na postaji Medvode, nakar se razvije slavnosten sprevod proti Preski. Ob pol 10 slovesna služba božja na prostem s cerkvenim govorom (F. S. Finžgar). Po sveti maši slavnostno zborovanje na istem prostoru z govori: 1. Ob petindvajsetletnici; 2. Ciril-metodijska misel; 3. Sodobne socijalne dolžnosti katoličana. — Govorniki pridejo iz Ljubljane. Po zborovanju poklonitev na grobu ustanovitelja prosv. in del. društva v Preski čast. kanonika J. Brenčeta. Popoldne ob pol 15: Pete litanije v farni cerkvi in posvetitev društev Kristusu Kralju. Ob 15 vrtni koncert pred Društvenim domom. Petje bo vodila Pevska Zveza. Sodeluje osem pevskih zborov z 200 pevci. Okoličani in prijatelji iz dekanije iskreno vabljeni.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela »Union«. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestvu, proti poreštvu i. t. d.

V kaznilnici. Kaznilniški ravnatelj (raztresen jetniku): »In naj bo karkoli hoče, v tem slabem vremenu mi ne hodite venkaj.«

Schichtovo

terpeninovo
milo

svojimi 7 odlikami

Sedma odlika:

Razkuženje perila

Je svojstvo Schichtovega terpeninovega mila. Posebno priporočljivo za pranje bolniškega in otroškega perila.

1. Terpenin v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Silke iz pravilic za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

NOVICAR

II. prosvetni dan za Gorenjsko.

14. in 15. avgusta na Jesenicah s praznovanjem 30letnice kat. del. prosvetnega društva.

Nedelje 14. avgusta: Ob 8. zjutraj sv. maša za umrle člane na Savi. — Ob 10. slavnostni obdón zbor in otvoritev razstave v Katoliškem domu. — Ob 11. koncert godbe na pihala. — Ob 8. zvečer slavnostna akademija na društvenem prostoru. — Praznik 15. avgusta: Ob 9. dopoldne zbrališče k sprevedu pred kolodvorom na Jesenicah. Prostem na društvenem prostoru. — umihwy — Ob 10. dopoldne spreved okoli Jesenic, sv. maša na društvenem prostoru. — Ob 11. dop. prosvetni tabor. — Ob 2. pop. litanije v cerkvi na Jesenicah. — Ob pol 4. pop. javna telovadba triglavskega orlovskega okrožja. — Ob 5. pop. koncert gošbe K. d. p. d. — Ob 9. zvečer zaključek.

Krojil, narodne noče, vse na dan, prijavite se takoj pri prosvetnih društvih v vašem okraju, kamor smo poslali prijavnice. Polovična vožnja naprošena. V delavske Jesenice mora prodreti naša misel. Bog živil — Pripravljalni odbor za »Prosvetni dan«.

d Pismo iz Kanade. Cenjeni urednik! Prosim Vas za malo prostora v Vašem cenjenem listu, da Vam v par vrsticah opišem naše tukajšnje razmere po mojem prihodu v Kanado, v katero sem prišel pred par meseci iskat si boljše sreče. Žal, da sreča ni tako naklonjena, kakor si misli marsikdo. Prvo mesto mojega prihoda je bilo Sudbury. Je prav prijetno, ima lepo lego ter približno 5000 do 6000 prebivalcev. Tukaj sem se mislil ustaviti in želeč si dobiti dela, toda moje upanje in nade so bile zaman. Videč, da v tem mestu ne bo dela, sem se podal po štirinajstdnevni brezposelnosti v mesto Creighton, kjer je že več naših Slovencev, ki delajo v rudokopu. Toda tudi tu me je varala usoda. Tako je zopet minulo 14 dni moje brezposelnosti. In zopet sem bil primoran se seliti s trebuhom za kruhom. Po žepih se je jelo temniti, ker draginja je velika, izposoditi si pa človek tudi ne more. In zopet

sem se podal v nepoznan svet, naprej na sever, skoraj bi rekel v večern mraz, led in sneg. Vozeč se po neizmerni puščavi in močvirju, premišljujoč svojo usodo, me zdrami iz sna klic sprevednika; Swastika! Ko stopim z vlaka, že mi nasproti kličejo nepoznani glasovi, kam sem namenjen. Povem ime mesta, kamor sem namenjen, in že sem se znašel na avtu, s katerim sem se peljal kake pol ure v mesto Kirkland Lake. Tako po prihodu v Kirkland sem našel nekaj Slovencev, kateri so mi šli vsi na roko ter mi tako pomagali iz prve zadrege, da sem dobil stanovanje in hrano. Mesto Kirkland ni prav veliko, vendar pa jako hitro narašča. Tukaj je namreč 12 rudokopov; toda sedaj jih obratuje samo šest in še ti ne obratujejo s polno paro. To je tudi vzrok, da je toliko brezposelnih ljudi. Mesto šteje približno 4000 prebivalcev, ki so večinoma zaposleni po tukajšnjih rudokopih. Tudi meni je bila usoda mila, da sem dobil po tridnevnem čakanju delo v rudokopu. Ta rudokop, kjer delam jaz in še osem Slovencev, je globok približno 1300 metrov. Delo ni prelaho in ne pretežko. So pa dela različna, da jih marsikateri ne more vzdržati, posebno ne tisti, ki pride iz starega kraja. Plača je primerna in različna, kakor so prostori. Najmanjša pa je 4,25 do 6 dolarjev za osemurno delo. Delam vsak dan razen nedelj in državnih praznikov. Tukajšnji prebivalci so različne narodnosti, največ pa je Francozov in Poljakov. In tudi nas Slovencev in Hrvatov nas je približno 50. Ustanovili smo si svoje podporno društvo z imenom Sveti Alojzij pod okriljem Kranjske Katoliške Jednote, katera ima glavni sedež v Združenih državah ameriških v mestu Joliet, Ill. Čeprav nas je mala peščica ali vendar

se zavedamo svoje narodnosti tako, da nas upoštevajo tudi drugi narodi, ki skoraj bi rekel, niso še vedeli o nas Slovenceh. Dežela Ontario je po naravi večinoma močvirna z velikimi jezeri in deloma kamenita. Gozdi nimajo posebno dobre lege in rasti. Drevje zraste najvišje do 15 m in potem se posuši kar stoječe. Vzrok temu mora biti močvirje. Veliko škode naredi tudi gozdni požari, katere povzročajo lokomotive. Mesto Kirkland leži v ravni legi; obdaja ga lepo in krasno Kirklandsko jezero, po katerem je dobilo mesto svoje ime. Posebnih novic ni za sedaj, ob priliki pa se zopet oglašim. Pozdravljajoč vse rojake in rojakinje Vam kličem Bog živil — John Smole.

d Zlato mašo je obhajal preteklo nedeljo v ljubljanski stolnici priljubljeni g. kanonik Ivan Sušnik. Stolnica je bila polna do zadnjega koticčka. Jubilant je čil in zdrav zapel svoj petdesetletni: Gratias agamus Domino Deo nostro — zahvalimo se našemu Gospodu Bogu. Bog daj gospodu kanoniku ućakati še mnogo, mnogo let!

d Romarjem k sv. Roku v Dravljje: Na praznik Marijinega vnebovzvetja v ponedeljek 15. t. m. popoldne ob petih pridiga in slovesne pete litanije. Od pol 7 do 10 zvečer spovedovanje. V torek, na praznik sv. Roka prva sv. maša ob 5, ob 6 pridiga in sv. maša, ob pol 10 pridiga in slovesna sv. maša. Popoldne ob 5 slovesne pete litanije.

d Staršem, katerim sinovi in hčere obiskujejo ljubljanske šole, naznanjamo, da se bodo dobili pri podpisnem naslovu pred pričetkom šolskega leta naslovi naših gospodinj, ki sprejmejo dijake in dijakinje na stanovanje s hrano ali brez hrane. — Borba, Akademski dom, Miklošičeva c. 5, Ljubljana.

d 1000 novih stanovanj bo sezidala v Zagrebu neka ameriška družba.

d Konzistorialni svetnik g. Janez Kallan se je vrnil iz Nemčije ter ostane do nadaljnega v Sloveniji.

d Novi župan v Kamniku je davčni upravitelj v pokoju g. Kratner, pristaš narodne radikalne stranke, podžupan pa g. Anton Strgar, pristaš SLS. Žerjavovci so postavljeni na dilco.

d Občinske volitve v Mengšu. Oddanih je bilo 271 glasov. I. lista župana Liparja (SLS) je dobila 173 glasov (11 odbornikov), II. lista SLS za veliki Mengeš in Topole 42 glasov (2 odbornika), III. lista SDS 29 glasov (2 odbornika), IV. lista radičevcev 27 glasov (2 odbornika). SLS ima skupno 13 odbornikov, nasprotniki pa samo 4. SLS je napredovala za enega odbornika. Demokrati in radičevci niso dobili niti toliko glasov, kolikor imajo podpisov na kandidatni listi.

d Romarjem na Svete Višarje. Podpisana zveza prosi vse one, ki so se prijavili za romanje, da natančno prebero oglas v prihodnjem »Domoljubu« in pa v »Slovincu« zadnji teden. — Slov. kršč. ženska zveza.

d Amerika se vedno bolj zapira. Že sedaj je število useljencev v ameriške Združene države zelo omejeno. Desetkrat več prošelj se vlaga, kot pa je ugodno rešenih. V prihodnosti pa bodo število useljencev še bolj omejili. Iz naše države jih bo moglo iti v Združene države samo 50. S tem hoče Amerika varovati bogastvo in enoto svojega naroda.

d Zavarujte svoja poslopja proti požaru! Na ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa prihaja vedno več prošelj za podporo vsled požara. Tem prošelj ni mogoče ustreči, ker oblastni odbor ne razpolaga z denarnimi sredstvi in požar ni neprepredljiva nesreča. Svetujemo kmetovalcem, da svoja poslopja in poljske pridelke primerno zavarujejo proti požaru, da se izognejo nesreči.

d Trebanjsko orlovsko okrožje vabi na celodnevno prireditev v nedeljo dne 14. avgusta v Šent Janžu na Dolenjskem. Dopoldne sv. maša in mladinsko zborovanje, popoldne po litanijah ob 3 javna telovadba. Prijatelji katoliške mladine, pridite v najobilnejšem številu. — Odbor.

d Umrla je v Ljubljani gospa Karolina Remec, mati profesorja ter podnačelnika Zadržne zveze g. Bogumila Remca ter inženjerja tovarnarja Vladimira Remca. Obema družinama naše prisrčno sožalje.

d Komaj je ušel smrti. Potniki madjarskega brzovlaka, ki vozi v popoldanskih urah iz Maribora proti Čakovcu, so pri postaji Cirkovce videli prizor, ki je marsikomu šel na živce. Lokomotiva je pričela nenadoma dajati presunljive signale, naenkrat je spredaj nekaj pod kolesi zahreščalo in že so videli na levi strani nasipa valiti se čudno gručo, sestojajo se iz konj, opreme in delov voza. Nazadnje se je gruča razvozljala, konji so se spravili na noge, izpod razvalin voza pa se je izkobilal ves preplašen starejši kmet ter še dalje časa začudeno gledal za vlakom, ki se je oddaljaval. Očividno mu ni šlo v glavo, kako slučajno ušel strašni smrti pod kolesi.

d Velik požar v Gorjancih. Dne 26. julija zvečer je izbruhnil v sušilnici parne žage na Gorjancih ogenj, ki je tekom noči uničil sušilnico z ogromno zalogo lesa.

Škoda je velika ter je dosedaj še niso mogli točno oceniti. Visoko proti nebu so švigali ognjeni zublji ter razsvetljevali vso pokrajino pod Gorjanci do Novega mesta. Z največjim trudom in naporom je uspelo gasilnemu društvu iz Stopič in požarni brambli iz Novega mesta obvarovati tovarno, ki se je je ogenj že prijemal. Gašenje je bilo toliko težje, ker ni bilo dovolj vode na razpolago. Vso to ogromno količino uničenega lesa bi zvozili vozniki na kolodvor v Novo mesto ter so kmetje-vozniki iz vasi pod Gorjanci vsled tega požara močno prizadeti. Uničenega je lesa okrog 1500 kubičnih metrov in znaša škoda štiri milijone dinarjev.

d Smrtonosen padee. V Doblatin v Kokarjah so nalagali pšenico. Na vozu je bil zaposlen z zlaganjem snopja 84letni Jožef Fricelj. Pri nalaganju je padel z voza, si zlomil tilnik in obležal pri priči mrtev.

d Vlak ga je povozil. Blizu postaje Slivnica pri Mariboru je brzovlak povozil posestnika Kaca, ko je gnal kravo preko proge. Posestnik je mrtev.

Volitve 11. septembra. Na Kranjskem je naša skrinjica druga, na Štajerskem in v Ljubljani pa prva.

d Težka nesreča. 58letni preužitkar Jožef Štern iz Hoč je podiral na Pohorju smreke. Eno drevo je padlo na njega s tako silo, da mu je odtrgalo levo nogo pod kolonom popolnoma od telesa. Šterna so kljub težki poškodbi šele poslednji dan prepeljali v bolnico, kjer pa se je posrečilo ohraniti mu življenje. Po čudovitem naključju namreč ni izkrmavel, ker so se žile same zalepile, tako da je le malo krvi izgubil.

d Velika avtomobilska nesreča. V Dalmaciji pregleduje neka državna komisija državno mejo. Na nekem mestu je priletel avtomobil s tako silo v cestno ograjo, da sta načelnik generalne direkcije davkov Goranič ter polkovnik Božidar Jankovič v velikem loku izletela iz avtomobila. Jankovič je bil na mestu mrtev, Goranič pa je umrl čez par ur.

d Uhoj. V ponedeljek 25. julija zvečer se je vračal na svoj dom k družini 22letni železničarski delavec Jakob Friedau. Peljal se je na kolesu domu v mariborski okolici. Ze blizu stanovanja ga srečata dva neznanca in eden zavpije: »Auf bikes, Friedau!« Nagovorjeni je stopil s kolesa in hotel vedeti, kdo ga je pozval na korajžo. V trenutku, ko je skočil s kolesa, ga je sunil neznanec v levo stran vratu s tako silo, da mu je prerezal na široko glavno žilo. Po zločinu se je umaknil ubijalec v temo, smrtnoranjeni Friedau je še imel toliko moči, da se je privlekel do doma in naro-

čil, naj pokličejo rešilni oddelek iz Maribora. Rešilni oddelek ga je hitro odpeljal v bolnico, kjer je pa nesrečni Friedau kmalu izdihnil radi izgube krvi. Naslednje jutro je orožništvo zločinca že izsledilo.

d Gozdni požari. Na otoku Solta v Dalmaciji je začel goreti neki jelkov gozd. Požar se je silno hitro širil. Kmetom se je komaj posrečilo po dolgem prizadevanju požar omejiti. Škoda je zelo velika.

d Bombni napad v Kočanih v Macedoniji. Dne 16. julija je v Kočanih ob 9 zvečer vrgel nekdo skozi okno v restavracijo nekega hotela bombo. V restavraciji je bilo polno ljudi. Več gostov je bilo nevarno ranjenih, eden pa mrtev. Napad je menda meril na nekega policijskega uradnika, ki se je v tem času nahajal v restavraciji in ki je bil tudi lahko ranjen. Napadalca niso mogli izslediti.

d Zraščena dvojčka. Belgrajska »Politika« prinaša sliko in poročilo o dveh skupaj zraščenih dvojčkih v Novem Pazaru, o katerih doslej javnost ni ničesar vedela. Dvojčka sta sinova mohamedanskih staršev in živita pri svojem stricu, ker nimata več staršev. Zraščena sta v plehah. Dasi sta po izjavi njunega strica stara že 19 let, napravljata vtis komaj 8-letnih dečkov. Eden izmed dvojčkov je dobro razvit, samo vratu ne more upogniti, drugi je v rasti in razvoju popolnoma zaostal, vrat mu je vpognjen in ga ne more vzravhati. Hodita na ta način, da drug drugega nosita, to je nekaj časa hodi eden in nosi drugega, ko se utruji, pride vrsta na drugega. Govoriti ne znata. Stric dvojčkov ne pušča nikamor iz dvorišča, ker se jih rodbina sramuje.

d Smrt Kalleseve žene. Žena mehiškanskega preganjalca kristjanov Kallese je 2. junija v neki protestantski bolnici umrla. Bila je dobra katoličanka, je veliko molila ter si je za smrt zaželela sv. zakramentov. Prosil je, da pokličejo duhovnika. Duhovnik je res prišel, toda neki sorodnik ga ni pustil k bolnici, češ, da je preslaba za take »ceremonije«. Žena je umrla brez poslednje tolažbe. To je svobodomiseln »svoboda vestit«.

d Svoje vrste jubilej. V Hamburgu je slavil neki gospod Arnold Essen prav posebno obletnico. Odstopil je 25 krat svojo kri bolnim ljudem in jim s tem rešil življenje. Od marca t. l. jo da vsak teden 17 litrov, ki jo njegovo telo čudovito hitro nadomešča z novo. Seveda mora imeti za to posebno prehrano. Jemljejo mu kri potom aparatov, tako da nima ne ran ne bolečin.

d Zahvaljujem se najprisrčneje g. oblastnemu poslancu Umniku, ki mi je izposloval v oblastni skupščini podporo v znesku 2500 Din za napravo vodnega jezua, ki je bil ob zadnji poplavi razdejan, katero sem danes prejela. Potoče-Pred-dvor, 23. VII. 1927. — Frančiška Mubi.

d Pri toščici, pritu in sladkosečnosti izboljša naravna »Franz-Josef« grenčica delovanje želodca in črevesa ter vztrajno pospešuje prebavo. Zdravniki za prebavo izjavljajo, da so s »Franz-Josef« vo dosegli sijajne uspehe. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

d Opozorjamo na današnji oglas Jos. Zidar za romanje v Lurd.

PO DOMOVINI

BOROVNICA.

Pri nas se bodo vršile občinske volitve v nedeljo 7. avgusta. Vložene so bile štiri kandidatne liste, tako da bomo imeli štiri skrinjice. Prva bo žerjavovska-demokratska skrinjica. Pred to skrinjico ni treba svariti naših pristašev, ker je družba, ki je na čelu demokratske liste, pre-dobro znana, tako da jo zapuščajo že vsi demokrati, ki trezno mislijo. Občinske volitve bodo pokazale, da naši demokrati vedno bolj propadajo; volili jih bodo le tujci. Treba pa je opozoriti naše pristaše, da se ne bi dali premotiti od druge skrinjice, od takozvane »Združene gospodarske stranke«. Je to lista samostojnežev in demokratov, ki so se skregali z vodstvom krajevne organizacije. Na listi so na sigurnih mestih samo samostojni in demokrati, le prav zadaj na mestih, ki ne bodo prišli v poštev niti glede namestnikov, je nekaj pristašev SLS. Zato ni pošteno govorjenje glavarjev »Gospodarske stranke«, da je njihova lista neustrankarska; oni hočejo prevariti naše pristaše, da bi z njihovimi glasovi prišli do mandatov, ker svojih volivcev imajo le prav malo. Ako bi se jim posrečilo, da bi pri sedanjih volitvah zmagali, bi vpili po liberalnem časopisu, da je zmaga »napredna« lista, da imajo v občinskem svetu večino »naprednjaki«, klerikalel v Borovnici pa so popolnoma poraženi. Zato dragi občani, pristaši SLS, ki vas je absolutna večina v občini, ne dajte se premotiti, držite disciplino! Pridite na volišče vsi in volite vsi le tretjo skrinjico, ki je skrinjica Slovenske ljudske stranke! Tu kandidirajo samo odločno naši pristaši, možje, ki so si že z večletnim delovanjem v občinskem svetu pridobili sposobnosti, tako da bodo mogli občino tudi v bodoče uspešno voditi. Se enkrat vam kličemo: držite disciplino in tako bo Slovenska ljudska stranka tudi pri občinskih volitvah sijajno zmagala!

TRI FARE PRI METLIKI.

V nedeljo 14. avgusta bo pri Treh farah po sv. maši ob 11. dopoldne javen shod Slovenske ljudske stranke. Govori več govornikov. Izmed poslancev prideta gotovo narodni poslanec Brodar, načelnik Kmetске zveze, in oblastni poslanec Jarc. Belokranjci, pridite polnoštevilno!

d Dr. Jos. Benčan, specialist za ženske bolezni in porodništvo, bivši asistent gyn. klinike v Parizu (prof. Faurea). Ordinira vsak dan od 9—11 in 3—5 v Josefinumu, Poljanska 16. Telefon 2813.

d Čujte in glejte! Znamka Schicht in Terpentini jamčita, da je to najboljša milo. — Le to milo zahtevajte od svojega trgovca.

d Opozarjamo na novo otvorjeni zobni atelje Lad. Bitenca v Židovski ul. 1.

★ Opozarjamo nanovo, da potniki nekaterih novih oblačilnic v Ljubljani obiskujejo p. n. občinstvo na domu. Oblačilnica za Slovenijo, r. z. z o. z., Miklošičeva cesta 7, ni s temi potniki v nikakih zvezah. 5937

★ Avtobus Brezje—Bled vozi vsak dan iz Podnarta (ne iz Otoč) od vlaka, ki prihaja iz Ljubljane ob 8.20. Ob nedeljah in praznikih vozi le od turistovskega. Cena Din 10. Če potniki izstopajo v Podnartu, prihranijo na vlaku in mostnini Din 5, tako da stane avto pravzaprav le še 5 Din. Na Bled vozi iz Brezij redno vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo ob 14.50.

POLHOVGRADec.

Dno 7. avgusta se bodo vršile v naši občini občinske volitve. Še preden so bile razpisane volitve, so samostojneži, ki jih je pa tudi sram tega imena, sestavili kar dve gospodarski listi in s tem premotili nekaj naših mož, ki so jim obetali razne dobrote. Z lažjo in obrekovanjem so dobili dovolj podpisov, nekaj jih je takoj preklicalo. Sedaj bomo imeli tri skrinjice, naša je zadnja. Možje in fantje, 7. avgusta, v nedeljo vsi na volišče za naše moze, ki so pošteno vodili občinsko gospodarstvo, ne dajte se premotiti lažem, da gre samo za gospodarske stvari, gospodarske liste so samostojniške, samo zadnja je lista naše Slovenske ljudske stranke. Možje, na vas je, da ohranite dobro ime naše fare pred svetom, zato vrate kroglico v zadnjo skrinjico!

TRZIC.

Proslava 30letnice katoliškega prosvetnega društva sv. Jožefa se bo vršila dne 6. in 7. avgusta. Spored: Sobota, 6. avgusta ob pol 9. zvečer v dvorani »Našega doma«: 1. Petje. 2. Nagovor in odhkovanje društvnikov — 30letnikov. 3. Opereta: Mlada Breda. Nedelja, Ob 9. dopoldne sprejem gostov na kolodvoru. Od tu sprejeto v mesto. Red: 1. Konjenica. 2. Društvene zastave in prapori. 3. Poslanci in zastopniki občin. 4. Moški. 5. Orli. 6. Godba. 7. Orlice. 8. Ženske narodne noče. 9. Kongregacije. 10. Ostali. Po prihodu na trg: Sv. maša pred cerkvijo sv. Andreja s cerkvenim govorom. Govori ml. g. stolni dekan Igu. Nadrah. Po cerkvenem opravilu: Slavnostno sberovanje na trgu. Popoldne ob 2.: V župni cerkvi slovesne liturgije in posvetitev Kristusu-Kralju. Po liturgijah: Prireditelj z godbo, petjem, srečolovom in drugim na travniku g. Ahašiča za Virjem. Sodeluje godba Kat. del. društva z Jesenic. To naj bo dan manifestacije katoliške misli in kranjski dekaniji. Vabimo k obilni udeležbi! — Pripravljalni odbor.

KOLOVRAT.

V nedeljo, 7. avgusta bo na Strmi njiivi občinski cerkveni shod. Spovedovalo se bo že prejšnji dan v soboto popoldne in v nedeljo zjutraj. Duhovno opravilo bo ob 6. in 10. — Župni urad Kolovrat.

ČRNUCE.

Volitve. Pri nas se vršijo volitve v občinski odbor v nedeljo 7. avgusta od 8. zjutraj do 5. zvečer v društveni dvorani. Vložene so tri liste.

Prva lista je lista katoliške socialne delavsko-obrtne zveze SLS. Prva lista je za delavce, ki hočejo in žele, da pride občinska uprava v roke SLS. Tukaj se ne more nihče nič pritoževati, češ, da ne more voliti SLS, ker ni za delavce.

Druga lista nosi ime: Združeni delavci in kmeti. Tukaj so zbrani nasprotniki iz vseh tabarov.

Tretja, oziroma zadnja lista z imenom: Kmečka zveza SLS je za kmete. V to skrinjico naj volijo vsi zavedni kmeti. Istotako naj volijo v prvo skrinjico vsi krščanski delavci in obrtniki.

Volivci, v nedeljo 7. avgusta vsi na volišče. Delavec, obrtnik naj vrže kroglico v prvo, kmet pa v tretjo skrinjico. Vse kroglice, ki bodo vržene v drugo skrinjico, so tako rekoč vržene v Savo.

Pomnite tudi to, da ima SLS v svojem programu krščanska načela, vse druge stranke pa so vse prej, kakor zagovornice vere.

BEVKE.

V nedeljo, dne 7. avgusta bomo zopet s kroglicami odločevali, kdo naj vodi našo občino. Imamo na izbiro pet skrinjic. 1., 2., 3. in 5. — te niso za nas! — Nobena izmed teh nima niti enega kandidata, ki bi bil Bevcian. Na listi SLS pa vidimo kar pet Bevcianov. In ne samo zato! Spomnite se, kako so agitirale nasprotne stranke radi naše šole. Sedaj govoričijo ti ljudje, češ, kako zapravlja župan občinski denar, ker zida tako »palačo«. Sedaj smo spregledali tako hinavščino in zapomnite — če bi vladali tisti, ki se kopljejo z vsemi štirimi do županskega stolčka, bi mi naše potrebne šole še ne imeli. Zato pa: Bevciani bomo volili vsi do zadnjega — našo SLS. Naša skrinjica je četrta, in ta naj zbere vse glasove Bevcianov. — S. F. K.

SV. KRIZ PRI LITLIJ.

V nedeljo 7. avgusta bomo imeli pri podružnici v Tihobaju slovesen blagoslov dveh novih bronastih zvonov. To je prva cerkev v naši župniji, ki ima vse tri bronaste zvonove.

VOLITVE NA VRHNIKI.

V nedeljo 7. avgusta bodo na Vrhniki volitve v občinski zastop. 38 odbornikov ima izvoliti naša občina. Postavljenih je pet kandidatnih list. Eno je postavila Slovenska ljudska stranka, druge njene nasprotniki, Slovenska ljudska stranka že dolgo vrsto let vodi vrhniško občino. Njen župan dr. Marolt je v teh letih pokazal, kaj se da napraviti v občini s pametnim gospodarstvom. Ko je prevzel županstvo l. 1906., je imela občina 265.000 kron dolgov. To je bila pred vojno ogromna vsota. Vse to je že poplačano in v raznih skladih, kakor za zgradbo šol itd., je danes prihranjenih preko 400 tisoč Din. V bodočnosti bo občinski odbor na Vrhniki še lažje gospodaril, zato je že danes gotovo, da bo prebivalstvo vrhniške občine v ogromni večini volilo s SLS, ker zaupa gospodarstvu njenega župana in previdnosti občinskega odbora.

Slovenska ljudska stranka ima na Vrhniki četrto skrinjico pri občinskih volitvah. Proti njej pa so štiri kandidatne liste. Socialne demokrate iz vrhniškega trga vsak pozna. Mnogo govore, veliko se širokoustijo, kakor da hočejo pomagati delavstvu, toda v občinskem odboru zmeraj glasujejo skupaj z ljudmi iz demokratske stranke. Zato bodo volili to listo samo tisti, ki jim je všeč širokoustenje. Pametni delavci vedo, da je prava zastopnica vseh stanov, torej tudi delavskega le SLS. Liberalci vseh sort so postavili dve listi. Eni so dali ime »Napredna gospodarska lista«, eni pa »Združena gospodarska stranka«. To gospodo vsak pozna. Zato kroglic delavnih ljudi te liste ne bodo dobile. Napredne te liste tudi v resnici niso. Proti vsakemu napredu Vrhnike so se ti ljudje borili. Za gospodarstvo pa so se brigali pač za svoje, kdaj bi se za občinsko, ne ve nihče. Ti gospodje tudi vedo, da bodo pri volitvah prav slabo odrezali. Zato so poskusili svojo srečo z listo, ki so ji dali naslov: »Lista združenih vasi«. Zbrali so nekaj nezadovoljnežev. Premotili so tudi par sicer pametnih ljudi, ki danes že obžalujejo svoj podpis na taki listi. »Lista združenih vasi« je lista demokrat-skih zaveznikov. Kdor jo bo volil, bo pomagal demokratu proti SLS, proti sedanjemu občinskemu odboru in proti županu dr. Maroltu. Upamo, da bodo taki nezavedneži zelo redki. Zanimivo je, da skušajo žerjavovski demokratje v vsaki občini dobiti kakega nezadovoljneža, da bi razcepili moč Slovenske ljudske stranke. Vse take nezadovoljneže seveda potem v svojih listih po volitvah proglašajo za demokrate. Na ta način skušajo škodovati

vati celemu narodu v Belgradu. Vedno bolj se pa tudi kaže, da ljudje na take limanice ne sedajo več in kmetje v vrhniški okolici bodo tudi prav dobro vedeli, da je cepljenje glasov SLS svoje vrste izdajstvo nad stranko. Tisti, ki so postavili to listo, bodo 7. avgusta videli, kako so varali sami sebe, demokratije pa bodo videli, kako malo so si s tem pomagali. Tako imenovana »Lista združenih vasit pa nosi tudi laž že v imenu. Velike vasi, kakor Verd, Bevke, Žažar in še druge na tej listi sploh niso zastopane. Najbolje je zastopana na tej listi Blatna Brezovica, ki pa, upamo, ne bo hotela osramotiti svojega doslej dobrega imena.

Zmaga SLS na Vrhniki 7. avgusta je gotova. Vsak naš somišljenik pa naj gleda, da bo ta zmaga sijajna. Vse kroglice zavednih Vrhnčanov in okoličanov bodo padle 7. avgusta v četrto skrinjico.

DRTIJA PRI MORAVČAH.

Dne 30. julija so bili izvoljeni v občinsko sta-rešinstvo dosedanji župan Franc Ribič iz Podbrda, in svetovalec: Anton Bregar iz Drtije, Anton Krulc iz Gaberja in Franc Urankar iz Pristave. Vsi so pristali Slovenske ljudske stranke. To kot odgovor »Kmetškemu listu«.

SMARTNO POD ŠMARNO GORO.

Prihodnjo nedeljo, dne 7. avgusta imamo občinske volitve. No, upamo, da bo ta dan prinesel odločilno preokret v našem občinskem gospodarstvu. Poleg naših dveh skrinjic (delavska 3., kmetška 4.), ki bosta odnesli zmago — o tem nam pričajo splošne simpatije volivcev za naše priljubljene delavne in poštvovalne kandidate — so postavili svojo listo naši stari znanci, samostojneži in socialisti. V dosedanjem odboru, v katerem so imeli socialisti absolutno večino, imajo kot največji uspeh, ki so ga »priborili« revnim slojem, pokazali to, da so ameli ti nabrati manj hroščev v maju kot posestniki.

Drugi naši ljubljani nasprotniki so pa samostojneži. Ti so se nam pa res že kar v srce smilili. Najprej ni šla skupaj lista. Protaknili so vse kote, pa le ni bilo dovolj podpisov. Seči so morali po skrajno grenkem sredstvu. Okrog vseh »beračev«, katerih se jim prej še pogledati ni zdelo vredno, so moledevali za podpise in to tako, da bi jim človek iz golega sočutja podpisal za vseh 50 mest.

Občani volivci! Naši skrinjici sta v nedeljo tretja (delavska) in četrta (kmetška).

PIRNICE.

Volivci! V nedeljo gremo vsi na volišče v Smartno. Nihče naj se ne ustraši pota ali vročine. Pokazati bočemo, da nismo več štafeta socialistom. Kaj pa imamo od njih, niti enega uspeha ne morejo pokazati. Delavci, kdo zastopa vaše interese v Medvodah, mar socialisti? Ali vam ni v času brezposelnosti preskrbel podpore samo naš Matevž Kajzar. Kmetje, kaj še lahko pričakujete od samostojnih? Zato gremo vsi kmetje za Rakom, ki ga vsi spoštujemo in ga imamo radi, vsi delavci pa za listo, kjer kandidira Kajzar.

TRATA V POLJANSKI DOLINI.

V zadnji številki »Domoljub« se je občini Trata napravila krivica, ko se je pisalo, da je v naši občini dobila Slovenska ljudska stranka 16 odbornikov, združena gospodarska stranka pa 9 odbornikov. V resnici je SLS dobila 18 odbornikov, združeni Zerjavovci, Radičevci, socialni demokartje in komunisti pa le 7 odbornikov. Vsi nasprotniki skupaj so slabi politiki, kar se vidi jasno iz tega, da so z vso gotovostjo pričakovali zmage, in so že imeli določenega liberalnega župana in tajnika iz svoje srede. Sedaj pa taka polomija!

Dne 15. avgusta popoldne t. l. bo na Hotavljah velika orlovska prireditev kakor je bila že lansko leto. Sodelovala bo priznana godba požarne brambre iz Škofje Loke. Zato že danes opozarjamo bratska društva, da se na to ozirajo. Ker bo to leto edina naša prireditev v Poljanski dolini na prostem, pričakujemo obilne udeležbe iz cele Poljanske doline. Razen telovadbe in godbe nastopijo prvovrstni govorniki. Za telesna okrepčila bo preskrbljeno.

HORJUL.

V nedeljo 31. jul. je bil pri nas volivni shod. Poročila sta poslanca Smodej in Brenčič. Na shodu smo tudi slišali, da je za občinske volitve vložil g. Stanovnik (Krošelj) svojo listo in ji dal ime SLS. Bil je za to ime ravno toliko upravičen kot tisti, ki je napisal na Raguševo hišo: Hotel Union. Stanovnikovo listo, ki je na prvem mestu, bo volil sam. Vsi drugi bomo vrgli kroglice v drugo skrinjico, ki je v resnici skrinjica ljudske stranke z nosilcem Iv. Bastišem.

SMARTNO PRI LITIJ.

Versko zborovanje za moše in fante iz župnije Smartno in sosednjih župnij bo v nedeljo 14. avgusta t. l. Spored: Ob pol 8. sv. maša z govornom: »Kristus-Kralj«. Takoj po sv. maši izven cerkve dva govora: a) Katoliški moš v družini (govori g. Fr. Kremžar); b) Presv. Evharistija in moški (govori g. dr. Viktor Korošec). Sklep: Pesem »Povsod Bogac. — Možeje in fantje, nihče naj ne izostane!

OBČINSKE VOLITVE NA JEZICI.

Prihodnjo nedeljo, dne 7. avgusta t. l. bodo pri nas občinske volitve. V rokah volivcev je, komu bodo za prihodnja tri leta poverili občinsko gospodarstvo. Skrinjice bo vseh skupaj pet. SLS ima dve skrinjici — tretjo in četrto —; pri tretji je nosilec g. Ahlin, pri četrta pa dosedanji župan g. Sever. Dolžnost vseh volivcev je, da gredo vsi do zadnjega na volišče. Na listah SLS kandidirajo najboljši zastopniki vseh vasi in vseh stanov. Komur je mar napredek naše občine, bo volil listo SLS. Naša občina bo že v najbližji bodočnosti zavzemala vsled svoje naravne lege najvažnejše mesto v vsej ljubljanski okolici. Odstranitev smodnišnic z ljubljanskega polja je samo vprašanje kratkega časa in potem bo šel ves razmah ljubljanskega mesta v smeri proti naši občini, k Savi. Zato pa je potrebno, da bodo pri občinskem krmilu moške, ki bodo kos velikim zahtevam časa. Ti moške pa so samo na listah SLS. Zmaga SLS na Ješci v nedeljo 7. avgusta je gotova; storimo vsi vse, da bo kar najsijajnejša!

Pozor! Na grde laži o vodovodu v »Domovini« prejšnjega tedna smo vsled pomanjkanja prostora v »Domoljubu« stvarno odgovoril v »Slovenca« tekom tega tedna. Opozarjamo vse volivce, da jih pazno prečitajo, da spoznajo, kakšnih podlih sredstev se poslužujejo naši demokrati. Ljudje, ki jim je laž glavno geslo, ne smejo nikdar dobiti v roke občine! — Še enkrat: Berite ta teden vsak dan »Slovenca«!

Tomačevci in Jaršani! Toliko sloge in navdušenja še ni bilo za nobene volitve v naših dveh vaseh, kakor vlada za nedeljske občinske volitve. SLS bo dobila iz naših dveh vasi tokrat toliko glasov, kakor jih doslej še nikoli ni dobila. Na četrta listi, t. j. na listi SLS, katere nosilec je dosedanji župan g. Sever, kandidirajo na sigurnih mestih naši najodličnejši zastopniki: g. Dimnik M. in g. Bolta iz Jarš; g. Plevnik, g. Avbelj in g. Srakar A. iz Tomačevega, kateri so doslej povsod najboljše zastopali naše vaše interese in katerih zasluga je med drugim, da smo dobili prepotrebne požarne

rezervoarje in da so se popravila občinska pola. Vse naše kroglice v četrto skrinjico!

Gostilničarji in trgovci! Največ zastopnikov našega stanu kandidira na tretji listi, t. j. Ahlinovi. Zato bomo mi oddali kroglice v tretjo skrinjico!

LIPOGLAV PRI ŠMARJU.

Vihar s točo. V župniji Lipoglav pri Šmarju na Dolenjskem je v soboto dne 23. julija ob pol desetih zvečer začela med silnim viharjem padati debela toča. Prizadete so vasi Brezje, Repče, Mali in Veliki Lipoglav, Sela, a med vsemi najbolj Pance. Na Panchih so popolnoma uničeni vsi poljski pridejki: koruza, ajda, krompir, fižol in drugi. Pa tudi vihar je naredil veliko škode: ruval je debela drevesa in metal opeko s streh. Kakih deset minut je trajal ta grozni ples naravnih sil, kakršnega ne pomnijo najstarejši ljudje. Ljudstvo je obupano in potrebno izdatne pomoči.

TOMISELJ POD KRIMOM.

Dne 7. avgusta imamo pri nas občinske volitve. Naši samostojneži pridno agitirajo. Mislijo, da smo že pozabili, kakšno je bilo občinsko gospodarstvo, ko so imeli občino oni v rokah. Občina ima še danes velik dolg do 200.000 Din, katerega še danes ne vemo, kako se bo mogel odplačati. Ta dolg se je napravil čisto po nepotrebnem za novo šolo na Jezeru. Dočim je na znanem sestanku na Jezeru 3. okt. 1922, ko se je odločevalo o zgradbi nove šole na Jezeru celo predsednik krajnega šolskega sveta izjavil, naj se dovoli poučevanje v dosedanjih prostorih najdalje za dobo 8 let, ker da se mora računati s tem, da se bodo med tem stavbni stroški znižali, je tedanji župan I. Maver izjavil, naj se čimprej začne s predpripravo in da naj se že naslednje leto vstavi v občinski proračun primerna vsota.

Šola se je nato res zidala v najdražjem času, občina ima pa dolg, ki ga ne ve kako poplačati.

In dalje. Ali veste, v čegavih rokah je bila občina takrat, ko je vladni revizor ugotovil nerednosti v občinski blagajni. Naj bo to pozabljenost ali kaj drugega, nered je bil.

Ali veste, kdaj in zakaj je moral občinski odbor dvakrat v letu delati občinske račune?

In taki »gospodarji« naj dobe zopet občino v roki? Saj niso naši ljudje padli na glavo.

LJUTOMER.

Odkritje spominske plošče. V nedeljo, dne 7. avgusta t. l. se bo vršilo odkritje spominske plošče dr. Franje Miklošiča, največjega jezikoslovca in prieškega rodoljuba na njegovi rojstni hiši v Radomerščaku pri Ljutomeru. Slavnost se prične ob pol 11 dopoldne s sv. mašo v Kolaričevi kapeli. Po maši se vrši odkritje spominske plošče na rojstni hiši, pri katerem govore razni govorniki, med temi g. dr. Matija Slavič, univerzitetni profesor, g. dr. Fran Kovačič in g. dr. Hohnjec. K temu slavlju se uljudno vabijo vsa domača in sosedna društva. Odhod društev in drugih posestnikov tega slavja ob 9 od zbirališča pri gostilni Kukovec v Ljutomeru skozi mesto v slavljencev rojstni kraj.

Ne samo najcenejše, ampak tudi najboljše barve

laki, firnež, steklarski klej, šopiš ter vse potrebščine za slikarje, pleskarje in drugi v to stroko spadajoči predmeti se dobe v staroznani trgovini na Miklošičevi cesti, nasproti frančiškanski cerkvi

IVAN JANČAR.

V vsako hišo Domoljubal!

IZOBRAZBI

Vžigalice.

Vžigalica je malenkost. Škatlica je veljala dva ali celo en krajcar, posamezna vžigalica skoraj nič. Po gostilnah so stale na mizah v splošno porabo, v trgovini smo jih pri večjem nakupu dobili za nameček; prav res smo jih lahko razmetavali. Svetovna statistika predvojnih let je dognala, da je Nemec porabil povprečno na dan po 12 vžigalic, na Italijana in Francoza jih je prišlo 6—8 na dan. (Pri nas, za nas in o nas niso delali statistik in jih še danes ne.) Manjša poraba pri Italijanih in Francozih je gotovo utemeljena s tem, ker je tam izdelovanje vžigalic bil že tedaj državni monopol.

Toda doba cenjenih vžigalic je za nami. Cena lesa, delavske plače, davki, vse to se je neverjetno dvignilo ter je zato tudi cena vžigalic zrastle.

V sedanjih časih splošne draginje se nehoti vprašamo, kako je bilo v predvojnih časih mogoče škatlico s 40 do 60 vžigalicami dati za tako nizko ceno. Skrivnostni odgovor nam da obhod tovarne za vžigalice v predvojni dobi, kakor so se delale v Nemčiji.

Na dvorišču tovarne leže celi kupi drevesnih debel, ponajveč topolov ali jelk; jesin, ki so ga radi rabili, je za to predrag. Brun za brunom gre na žago, ki ga razžaga v primerno dolge kloce, ki gredo prav v luščilni stroj. V tem stroju se kloce razrežejo (kožo, lubje jim odstranijo že v gozdu) v tanke trakove, ki jih ravna poseben valjar na mizi. To delo si najlažje predstavljamo, če mislimo, kako lupimo krompir ali repo, le da se les ne vrsti v spiralah, ampak ga valjar ravna na mizo in da se delo nadaljuje, dokler je še kaj lesa. Za klinčke (vžigalice) so ti leseni trakovi 2 mm debeli, za škatlice pa le po pol milimetra. Ti leseni trakovi se nabirajo po mizi pod valjarjem, ki jih ravna. Ko jih je kakih 25 na kupu, se porivajo v stroj koncu mize, ki jih razreže podolž in počez na primerno dolgost. Najlažje si to predstavljamo, če mislimo, kako rezanico režemo. Odtod pobira (požira) klinčke polževi hiši podobna sušilnica, ki klinčke posuši in vzravna. Še gorki in popolnoma suhi pridejo iz tega polža in se v na jermenu pritrjeni košari peljejo nekoliko navkreber, kjer se dno košare odpre in padejo v drug stroj, ki ima male druga poleg druge in druga vrhu druge razvrščene omarice. S trajnim tresenjem se klinčki uvrste in uležejo v te omarice, da so le-te do vrha polne. S hitrim sunkom stroja planejo klinčki v isti legi kot so bili v omaricah iz njih in napravijo lično skladovnico (kakor drva pri naših kmečkih hišah), ki se pomaka v nasproti ležečo namakalnico. Tu opazimo najprej en meter široko brezkončno (to se pravi na valjih se vrtečo) progo, na kateri so v certimeterski razdalji luknje. Kakor bi jih kdo pihnil, se klinčki vrinejo v te luknje

in gredo skozi parafinovo kopel, ki jih tako prepoji s svojo maščobo, da se potem tudi les na vžigalici rad vžge. (Pri starovrskih vžigalicah so mesto tega pomočili klinčke v žvepleno maso in vemo, kako dušljivo so smrdele stare vžigalice.) — Komaj v razdalji enega metra čaka klinčke nova kopel: zelenkasto črna netljiva masa. Tu se pomude z glavico par sekund, da dobe dovolj močno črno avbico. Da se tudi glavica takoj suši, se klinčki zibljejo to v strumni stoji parkrat sem in tja. Zdaj se vžigalice, kar so pravkar postale, vrnejo do tja, kjer so plezale skozi luknjice. Skoz te luknjice padejo vžigalice v podstavljene zaboje, odkoder jih delavci odneso k stroju za napolnitev škatlic. Zaboji, ki so jih delavci prinesli k stroju, se odpro na dnu, vžigalice padejo v nekak prostoren livnik, ki ima na spodnji strani iztok. Tam pa so napravljeni gibljivi noži, ki pustijo le gotovi množini vžigalic iz livnika v škatlico. Koliko časa bi trajalo vlaganje in štetje vžigalic v škatlice, če bi se delalo z roko! Kako naglo pa naredi to stroj! (V eni uri 4000 škatlic.)

Napolnjene škatlice potujejo potem k stroju, ki napravi hrapavo stranico za kresanje. Te ni treba delati z roko in čopičem, ampak jo napravita dva s hrapavo maso prepojena valja, med katerima se škatlice porivajo. — Tako je škatlica gotova. Treba jo je še opremiti s firmo in zapokati. Tudi to vse naredi stroj.

Prejšnji način izdelave vžigalic je bil zvezan z mnogimi nevarnostmi za zdravje delavcev, ker se je za netljiva snov porabljal fosfor. Ta je povzročal delavcem hudo bolezen, ki jim je razjedala čeljusti. Izpadli so jim vsi zobje. Od l. 1907., ko se je pričelo izdelovanje po novem načinu, je popolnoma izginila tudi ta bolezen.

A. Z—c.

Sajni tako hudo ...

Neznatna, prostemu očesu nevidna bitja so bacili. Nismo jih videli vsi, toda ljudje, ki to studirajo, pravijo, da so; in mi verjamemo. In so bacili škodljivi — učejnjaki pravijo tako — in mi verjamemo. In še pravijo: varujte se jih, in mi ubogamo. Le človek nespametnik ne verjame in ne uboga. Ko pa je njegovo zdravje uničeno, tedaj: Pomagaj!

Prav tako se godi v duševnem oziru. Sam sem čul neko sicer dobro mamo: »Eh kaj, saj ni tako hudo, kot se govori in piše o brezverskih časopisih; sama sem brala enkrat tak časopis, pa ni bilo nič brezverskega notri.«

I seve, če bi bilo zapisano: Ni Boga, ni duše, ne veruj! To se pravi: če bi bil bacil tako velik kot medved, ali volk, ali no: vsaj tako velik kot — muha, potem bi že tudi taka mama vedela, da je nevarnost tu. Žal, tako nerodni pa naši apostoli brezverstva niso. Nasprotno: podajajo nam strup, da se mi tega ne zavedamo, oziroma pod-

cenjujemo nevarnost. V čisto nedolžni obliki nam je podana protiverska misel. Ta misel pa je kakor bacil: iz nje se rodi tisoč drugih enako škodljivih misli. Vsako versko zadevo opišejo s kopo zlobnih namigavanj, tako da nehoti in nevede izgubiš spoštovanje do verskih resnic in pričneš — dvomiti o resničnosti istih: strup deluje. Za prvo resnico pade druga in tretja, dokler ni okuženost splošna. Bolezen je v zadnjem štadiju: brezvera.

Toda, če je bacil oziroma nevarnost takega čitva nevidna, pa je zato tem vidnejša — posledica. Vidimo ljudi, ki jim ni mar cerkve, niti najnavadnejših verskih dolžnosti in, ki so jim nedelje in prazniki samo še za gostilniške zabave... Kdo so vsi ti ljudje? Nobena tajnost ni, da so to v prvi vrsti učenci znanih protiverskih časopisov. Ti pismouki pa gredo in prodajajo svoje zastrupljene otrobe še dalje po gostilnah in beznicah, tako da se nalezejo brezverske misli tudi ljudje, ki sicer ne čitajo časopisov sami. V pomoč jim je skvarjena človeška narava sama, tako da je njih posej zelo lahek in plodovit. Niso več redki med najnižjim ljudstvom, ki se smatrajo za nekaj več, ker — ne verujejo. Verniki so jim predmet zaničevanja.

Ali, če nam ni mar brezverje, pa bi nam moralo biti mar v moralnem oziru. Razdelimo ljudi v dva tabora: V poštene, značajne, plemenite ljudi in v ljudi, nad katerimi se zgraža vsa poštena javnost. Kakršne časopise čita ogromna večina teh drugih, naj sodi vsak sam pred svojo vestjo.

O, in če bi taka nespametna mama, ki tako jasnih dejstev ne opazi, videla še v notranjost moralnega življenja onih mladih ljudi, ki jih vzgaja podlistkarska umazanija brezverskega časopisja, tedaj bi pač rekla: »Res ni tako hudo, kot se piše in govori o pogubnem branju, ampak: stokrat hujeje!«

Zrna.

Ko vabiš jih h skledi — prijatli sosedi, a kadar so siti, ti znajo se skriti.

Lahke so stopinje tvoje, če koračno boben pole, pa je strašno glas turoben, če pred hišo poje boben.

Navzdol gre samó, navkreber težko.

Če je tudi vas velika, pa jo streta dva jezika.

Če srečno iti češ naprej, pogostoma nazaj poglej.

Oklic. Dne 29. avgusta 1927 ob pol 10 dop. bo pri sodišču v Kamniku dražba gozda, parc. št. 2819, k. o. Mengeš, ležečega na Vrančici, ki je last Franca Močnika, posestnika v Loki. Gozd je ocenjen na 1125 Din. Vsa pojasnila dobijo kupci do dneva dražbe v pisarni dr. Dominika Evkija, odvetnika v Kamniku. 5984

KAZEN ZA „JUNAŠTVO“.

(Resnična zgodba. Napisal Tone Podklanšek.)

I.

»Ju-ju-juhu-hu!«

Dan nabora je. Veseli klici naborcev done po vasi. Iz gostilne sredi vasi vre razvpiti glas obrabljene harmonike, po katerem se vrte mladi fantje in pribijajo s podkovanimi petami. Razposajeno veselje, veseli obrazi, bučen smeh, dovtipi in šale, — z vsem je napolnjena gostilniška soba. Polne steklenice romajo na mizo; vino vre čez kozarce na mizo in teče v curkih na tla. Kdo pazi danes na to, saj je dan nabora, edini dan v letu, za prvo-potrjenje edini v življenju. Le vina na mizo, danes se ne gleda na krajcar, juhu!

Število naborcev ni majhno, a malo je telesno močno razvitih, le par je krepkih, kar so že sami skušali dokazati in bodo še dokazali. Z močjo pride hrabrost, in hrabrost rodi junaštvo. Izmed močnih je najmočnejši Alfonz Mrak. On je voditelj naborcev; kar on predlaga, je soglasno sprejeto, zakaj ne trpi ugovorov.

Pred gostilno stoji okrašen voz; pred njim bijeta s kopiti ob tla iskra konja in že težko pričakujeta povelja, da odpeljeta voz in z njim vesele nabornike v trg. Bilo je v zgodnjem jutru; solnce je jedva dobivalo svetlobo, ko so se mladeniči naložili na voz in vriskaje odpeljali iz vasi.

II.

Dan se nagiblje k zatonu, mrak se približuje zemlji in polagoma razgrinja svoje mehke peroti pónizkih vaških kočah. Tihu leži vas, noben preglasen klic ne moti svečane tišine. A čuj; iz daljave se čuje hripavo ukanje vračajočih se nabornikov. Klici se približujejo in kmalu zaropčejo kolesa voza po vasi, na njem pa se blišče umetni šopki, zataknenjeni za klobuki potrjenih fantov, in pripeti na prsiah. Pred gostilno ustavijo. Gostilničar jih že težko pričakujoč radostno sprejme in gorko stisne roko potrjenim, najgorkejše Alfonzu in mu čestita: »Sedaj si šele pravi fant, Alfonz!«

»Mi smo fantje, mi!« se potrka Alfonz po prsiah, »a oni, oni so vsi za nič. Juhu!« poskuša vriskati. »Vina daj, ni še vsega konec!«

»Le noter fantje, le noter,« vabi vljudno gostilničar in hiti, da postreže »žejnim« s »štefanom« najboljšega.

Razglašena harmonika zavrešči pod prsti opitega nepotrjenca, a ti, četudi divji glasovi, tako prijetno vplivajo na vrtoglave glave, da se kmalu zavrtje v plesu.

»Sviraj, zgaga; za kaj te pa imamo,« je kričal Alfonz na godeca. »Kam pa zijaš, škarta ničvredna,« je sunil pod rebra slabotnega mladeniča, ki je že med plesom dremal, »pleši, pleši!«

A godec je končal in leno položil svoj meh na klop.

»Zaspanci vsi skupaj!« je kričal Alfonz. »Danes, ko je vendar naš veliki dan, pa se drže, kakor da so ves dan pili repnico. Ali jih vidiš?« se je obrnil h gostilničarju. »Vsi jokajo, ker so zanič.«

»Kdo joka?« je užaljeno vprašal eden izmed nepotrjenih.

»Vsi, vsi! — Jaz te vprašam, Žonta,« je tiščal v krčmarja, »ali je vredno, da so tukaj? Še nas, ki smo veseli, čeprav nas je malo — na prste ene roke

jih nimaš kaj dejati — bodo napravili žalostne. Spat naj gredo, spat!«

»Eh, kaj bi —,« je zamahnil z roko Žonta. »Naj ostanejo; vsi ne morejo biti taki, kakor si ti.«

»Ne, ne, tudi ne bodo nikoli. Žonta, takih, kot sem jaz, ne dobiš za vsakim plotom, no... saj ti že veš...« je tiščal vanj.

Nepotrjeni fantje so vrgli vsak par dinarjev na mizo in vstali.

»Alfonz!« je zaklical eden, »le sam bodi vesel, ker smo ti mi na poti. Ves dan že zmerjaš in zaničuješ, pa bodi sam, ker si vse le ti.« Obrnili so se in zapustili sobo.

»Pojdite, kamor hočete. Nihče vas ne bo pogrešal. Lahko noč, lahko noč!« je vpil Alfonz za njimi in stopil na prag.

Na vasi je stalo mnogo fantov, ki so se smejali odhajajočim.

»Poglejte jih, škarje so spodili spat. Alfonz, kaj pa je to? Kaj se te vsi boje?«

»Vsi, vsi! To se pravi, jaz se nikogar ne bojim, pa če bi bil sam vrag.«

»Kaj, da bi se tudi vruga ne bal, Alfonz?«

»Ne, tudi tega se ne bojim. Kar sem naj pride, pa ga zgrabim za roge in ga namlatim po grbi.«

»Oho, sedajle, in tukajle! Kaj pa Alfonz, ko bi se srečala kje na samem in sama — to bi šel v dir, kaj?«

»Nikoli! — Kaj mislite vi, da sem jaz strahopetec? Nikdar bi ne bežal, tudi če bi srečal smrt samo.«

»To se govori tukaj med nami,« ga je še vedno dražil krepak mladenič, ki je že odslužil vojake in se rad zabaval z jezico mlajših. »Tukaj doma imaš seveda pogum.«

»Nikjer nimam strahu. Če ne verjamete, pa poskusite. Jaz sem vedno na razpolago, ampak... tukaj se ne bomo pričkali, pojdite noter, tam se pogovorimo. Vina je še dovolj, da se lahko vsi napijete, mene pa tudi ni strah dati še za en štefan.«

Le malo se jih je odzvalo njegovemu vabilu in stopilo za njim v gostilno.«

»Na pij! — Sedaj pa povej, kam je mene iti strah in koga se jaz bojim?«

»E, Alfonz, — korajžen si, ampak če ti rečem jaz sedaj, da pojdi v... ali veš kam?«

»No reci, kam?«

»Ali greš ti v mrtvašnico?«

»Kaj si misliš: srce je Alfonzu v hlače padlo, kaj ne?«

»Dosti drugače ni.«

»Oho, France! Kaj misliš, da sem ti. Mrtvašnica! To je zate — čeprav si že nekaj skusil, kakor praviš — najstrašnejši kraj, ali ne? Vidiš, zame je pa toliko kakor tale.« In je izlil kozarec vina v grlo.

»Dobro, dobro, Alfonz. Ako ti ni večje skrbi iti v mrtvašnico, kakor izpiti kozarec vina, pa pojdi. Jaz pa stavim nekaj, da ne greš.«

»Koliko staviš? Daj roko!«

»Na, tu je roka. A kdaj ideš?«

»Kadar hočeš!«

»Torej opolnoči?«

»Da, opolnoči. Koliko staviš, reci!«

»Stavim sto dinarjev, da ne ideš. Če pojdeš, dobiš denar, ako pa ne, plačaš ti meni sto dinarjev. Za dokaz, da si vresnici bil tam, pa prinesi — da bo le nekaj — en svečnik. Si razumel?«

»Razumel; svečnik.«

Pogodba je bila sklenjena in potrjena; nestrpnost pričakovali polnoči. Alfonz je bil že prej močno vinjen, pa se je še vseeno zalival z vinom, tako da so vsi menili, da ne pojde, ker ga omaga vino. Toda Alfonzu ni bilo mnogo hudega. Četudi še mlad, je bil vajen vina, ker je bil njegov oče premehak in je tudi zanemarjal vzgojo svojih otrok. Sina ni nikdar

Razno.

Namesto ledu južno sadje. Gori na severu leži v morju otok Islandija, desetkrat tako velik kot nekdanja Kranjska, pa ima komaj 100.000 prebivalcev. Notranjost je po večini pusta, pokrita s kamenjem ali pa tudi s mahovi in lišaji. Veliko je ledenikov tam, oden, tako velik kot sedanja Kranjska. Poleg ledenikov je pa veliko toplih vrečev in ognjenikov, kar je še najbolj čudno. Te vrečce in vročino ognjenikov hočejo sedaj izrabiti in hočejo napraviti iz Islandije deželo, kjer bodo rasle oranje in citrone. Sedaj pa pomisli: iz dežele ledu iz mraza bodo izvažali južno sadje! To je pa res nekaj posebnega.

V par minutah milijonar. 21. julija se je v šila v Ameriki boksa borba med bokserjema Dempseyem in Sharkeyjem. Dempsey je bil še prej enkrat svetovni prvak, lani ga je premagal Tunney in so ga vrgli nato kar med storo ženezo. Pa je bil priden, je treniral in je proti vsem pričakovanjem sedaj Sharkeyja temeljito zdelal. Za sedež so tik pred bojem plačevali do 1000 dolarjev. 80.000 gledalcev je plačala 1.250.000 dolarjev vstopnine; od tega je dobil Dempsey 27 in pol odstotka, Sharkey pa 22 in pol; Dempsey skoraj 20 milijonov Din. Sharkey pa nekaj manj. In ves boj je trajal 25 minut, tako da je zaslužil Dempsey vsako minuto skoraj en milijon dinarjev. Tako je v Ameriki. Pripomniti moramo, da je Dempsey silno dober človek, šele 32 let je star, pa je vzel za svoje že nad 200 osirotelih otrok. Boj s Tunnejem, ki se bo vršil v septembru, bo pa nesel najbrž okoli treh milijonov dolarjev.

Svilo smatrajo mohamedanci za nečisto, ker nam je daje črv, in črv jim je nečista žival. Ličinka sviloprejkje namreč se zabubi v svilo, ki teče iz nje.

Veliko letalo. Ford bo zgradil novo letalo, ki bo lahko vzelo s seboj 100 oseb. Imelo bo šest motorjev, vsak motor 1000 konjskih sil. Naša Završnica na Gorenjskem ima 4500 konjskih sil in si sedaj lahko izračunamo, kakšno letalo bo to.

Za sport. Francoska vlada bo dala za olimpijske igre, ki se bodo vršile prihodnje leto v Amsterdamu na Holandskem, dva milijona frankov; Amerikanci bodo stanovali med igrami na svoji lastni ladji. Nemci imajo stanovanja tudi že najeta.

ostro prijel, kvečjemu ga je včasih pokaral za njegovo hudobijo. Zategadelj je postal sin že v mladih letih trmast in svojeglav. Sedaj dela v tovarni, a svoj za- služek navadno lahkomišlno zapravlja.

Med pogovarjanjem, ki pa je bilo bolj podobno

prepiru, je potekel čas in Alfonz se je odpravil, da izvrši svoje »junaško« delo.

»Kmalu bodeste videli, koliko me je strah,« je pristavil med durmi, a nato izginil v temno noč.

(Dalje prih.)

Pridna žena. »Moj mož si ne zna prav nič poma- gati, vse moram narediti zanj.« — »Moj šele. Če si hoče nogavice zakrpati ali pa gumb prišiti, mu mo- ram vselej šivanko vdeti.«

NAZNANILA

n Ig pri Ljubljani. Zveza slovenskih vojakov podružnica Ig, vabi vse tovariše iz svetovne vojne k slavnostnemu odkritju spomenika v vojni pad- lim vojakom izanske fars, ki se vrši dne 14. av- gusta. Točen spored pravočasno objavimo.

n Godbeno društvo v Trebnjem priredi dne 7. avgusta veliko vrtno veselico.

n Orlovska srenja v Hrušici priredi v nede- ljo dne 7. avgusta t. l. ob pol 5. popoldne šfatefni tek. Proga te šfatefe bo od D. M. v Polju, Vevče, Zadvor, Dobrunje, Hrušica, Fužine, Studenci, nazaj v D. M. Polje, po tem šfatefnetem teku bo tek za prehodno srenjsko darilo. Občinstvo, naklonjeno mladini, v ljudno vabljenol

n Na visokih Gorjaneth pri sv. Mildavžu se bo vršila prihodnjo nedeljo, 7. avgusta slovesna in- stalacija novih zvonov. Ob 10. sv. maša in drugo. Vabljeni vsi dobrotniki in drugi.

Ludovik Bitenc, konces. zobotehnik

naznanja p. n. občinstvu, da je otvoril s 1. av- gustom t. l. v Ljubljani, Zidovska ulica 1, I. nadstropje, nad drogerijo A. Kanc, nov moderno urejen

ZOBNI ATELJE

in se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela.

Pošljite naročnino!

„Domoljubov“ Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovi- co, ako kupujejo kmet. potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozir. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Klapca za župnišče,

sposobnega za vodstvo kmetije, sprejemem takoj. Zelim priporočilo domačega župnika in pismeno ponudbo z navedbo zahtev. Žup- nik Stari trg pri Ložu.

Učenca za krojaško

obrt se sprej- me takoj. Hrana in stanovanje v hiši. — Franc Režek, Kamna gorica, p. St. Vid nad Ljubljano.

Oglašujta v „Domoljuba“!

Čevjarsko šteparico

sprejme Logar Franc, čevlj. mojster, Suha 4 nad Kranjem. Hrana in stanovanje v hiši.

Kolarskega vajenca

poštenih staršev sprej- mem takoj. Stanovanje in hrana v hiši. Ivan Grašič, kolar, Prim- skovo pri Kranju.

Čevjarskega vajenca

sprejemem takoj. Franc Košir, čevlj. mojster, Duplje p. Križe, Gor.

Debel človek z veliko glavo je štorkjal poleg suhega drobnega možička. Oba sta se vračala iz gostilne. Na glavi debeluharja se je s težavo držal majhen klobuček, suhi mož pa se je skoraj skrnil pod velikanskim klobukom. Debeluhar je vzkliknil: »Ko bi jaz le onega dobil, ki je najine klobuke premenjal?«

Originalni Triglav rastlinski zdravilni liker je najboljši. Zahtevajte ga povsod!

Resnična tolažba za bolne na živcih

Je moj ravnokar izšli spis! Tam so opisane mnoge dolgoletne izkušnje o vzrokih, povstanku in zdravljenju živčne bolnih. Pošljem vsakomur ta zdravstveni evanđelji popolnoma zastonj, če piše ponj na spodnji naslov.

Tisoči zahvalnice potrjujejo doslej edino do- seženi vseh neumornega strbnega raziskavanja v blagor trpečega človeštva. Kdor spada v

veliko armado živčno bolnih,

kdor trpi na raztresenosti, strahopetnosti, slabem spominu, nervoznostem glavobolu, pomanjkanju spanja, motenja v želodcu, preobčutljivosti, bole- činuh v udih, splošni ali telesni slabosti ali drugih podobnih bolezenskih pojavih.

si mora naročiti mojo, tolažbo prinašajočo knjižico!

kdor jo bo prebral pazljivo, bo dospel do pomirje- valnega prepričanja, da se je naša enostavna pot do zdravlja in veselja do življenja! Ne čakajte in pišite že danes!

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. 760.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švk.

„Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke! Ljubljano

blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija.

Radi pomanjkanja prestorov **VELIKA RAZPRODAJA**

vsega letnega blaga za moške in ženske obleke

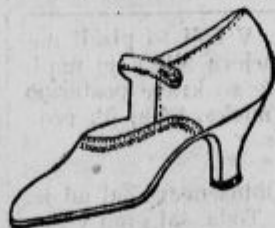
od 15 do 30% ceneje!

Oglejte si blago in cene v naših izložbah!

Pasite dobro na naslov: **F. in I. Goričar,** Ljubljana, Sv. Petra cesta štov. 29.

LETNA OKASIONSKA PRODAJA

75:-

168:-

PETOVIA

Ljubljana
Dunajska cesta 1

Ptuj
Slovenski trg

ZREBANJE

efektne loterije prostovoljnega gasilnega društva v Ribnem pri Bledu.

Zadete so sledeče številke:

858 sod. 6079 blago za moško obleko, 7889 šivalni stroj, 9166 ura budilka, 10023 ura z verižico, 12043 kredenca, 12096 motocikelj, 21688 blago za žensko obleko, 23371 dvokolo, 25060 harmonika, 26137 bebele, 29244 hišna oprava, 39490 daljnogled, 48052 fotoaparati, 40432 krava.

Dobitki v vrednosti 100—200 Din.

14823, 19000, 27100, 28289, 29978, 31378, 32180, 33000, 36706, 40190, 48358.

Dobitki v vrednosti od 50 Din naprej.

485, 514, 1574, 2560, 5908, 6217, 6514, 8144, 9064, 12483, 15530, 16244, 18708, 21155, 22735, 29284, 29185, 30737, 34290, 34492, 35944, 38090, 38055, 40740, 40826, 40908, 44483, 46056, 49056, 49789.

Dobitki v vrednosti od 30 Din naprej.

888, 3152, 7323, 9662, 12340, 13787, 16116, 16323, 17623, 20547, 22277, 22310, 23329, 27148, 27335, 28791, 30552, 32365, 37380, 38392, 38375, 39714, 42210, 45384, 47018, 48061.

Dobitki v vrednosti od 15 Din naprej.

524, 1216, 2611, 2861, 3173, 3336, 3383, 3484, 3506, 4441, 4856, 7086, 7457, 7481, 8237, 8435, 8779, 9072, 9700, 9957, 10517, 11090, 11199, 11436, 13273, 14013, 14679, 14808, 16209, 16488, 17358, 17524, 17818, 18193, 18288, 19902, 19956, 20087, 20212, 20214, 20875, 21561, 21605, 22004, 23352, 23610, 23770, 23890, 24200, 24445, 24611, 24759, 24982, 24952, 25408, 26425, 27778, 28266, 28276, 30420, 31789, 32254, 32578, 33115, 33480, 34308, 34545, 34724, 34772, 37143, 37394, 37741, 38081, 38367, 40086, 40690, 40888, 40997, 41749, 41970, 43008, 43770, 43775, 43784, 44499, 46364, 46516, 46638, 46767, 47238, 47243, 48128, 48892, 48900, 49273, 49827, 49974.

Dobitki v vrednosti 10 Din.

68, 4949, 5097, 5145, 5296, 6361, 8086, 9188, 9212, 9587, 10260, 11649, 14900, 15587, 16571, 18392, 18617, 19888, 24200, 24895, 24919, 26395, 26560, 26578, 26855, 27609, 29220, 30174, 30895, 31517, 36012, 36713, 37758, 38944, 39145, 39857, 42074, 42291, 42408, 42847, 44687, 45391, 46501, 46746, 47615.

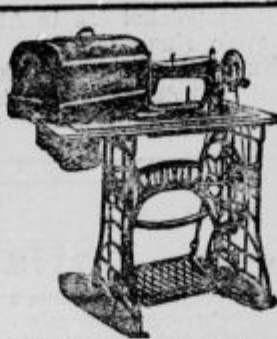
Za pismeni odgovor je priložiti znamko za 1 Din.

Čadež & Brcar

Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

ima vedno na zalogi po konkurenčnih cenah

poljedelske trilerje
la gonilna jermena
naravne in umetne mlinske kamne
mlinske potrebščine

**Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroj**

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednosti pri tvrdki

L. Baraga,

Ljubljana
Seienburg, ul. 6/1.
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

Pšenico in ječmen

prodaste najugodnejše pri tvrdki
Ivan Pestotnik & drug
Ljubljana, Resljeva cesta šte. 3.

— Priporočamo veliko zalogo —

modrocev, otomanov, vsakovrstne mreže, zložljive postelje, divane itd.

Velika zaloga ZIME, AFRIKA (Seegrass) vedno v zalogi in najcenejše prodaja

Franc Jager, tapetnik — LJUBLJANA, Sv. Petra nasip šte. 29, poleg »Zmajskega« (prej mesarskega) mostu.

COSULICH - Linija - TRST

naznanja, da vozi dne 21. septembra najmodernejše zgrajena, največja in najhitrejša ladja sveta z motorim pogonom »Saturnia“ 24.000 ton, 33.000 P. S. 21 milj hitrosti - v Južno Ameriko (vožnja Trst-Buenos-Ayres 15 dni). — Vozne liste prodaja:

Simon Kmečec,

Miklošičeva cesta šte. 13, Ljubljana.

Najcenejše, a vendar dobro kupite samo pri

JOSIP PETELINC-U

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

V LJUBLJANI

potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, tapetnike; žepne robce, nogavice, dežnike, nahrbtnike, palice, Solingen škarje, cepilne nože, nakit za obleke.

Iz šolske naloge. V šoli so pisali nalogo o govedu. Sneberjeva Milka je napisala med drugim: »Če se krave postarajo in nočejo več dati mleka, tedaj jih rede in prodajo kot vole.«

Pred sodiščem. Obtoženec: »Žal mi je, da sem kradel denar. Toda, saj sami veste, več kot človek ima, več hoče imeti.« — Sodnik: »Dobro, dal vam bom sedem let. Ali hočete še kaj več?«

Vsemogočnemu je dopadlo poklicati k Sebi našega nadvse dobrega sina, soproga, očeta in brata, gosp.

Franca Zupana

posestnika v št. Juriju pod Kumom

ki je po dolgem trpljenju boguvdano v 32. letu starosti v nedeljo 31. julija ob pol 6 zjutraj umrl. — Pokopali smo ga v torek dne 2. avg. na farnem pokopališču v št. Juriju pod Kumom.

št. Jurij p. Kumom, dne 2. avgusta 1927.

Zalujoči ostali.

Usnje.

Velika zaloga raznovrstnega usnja in podplatov lastnega in tovarniškega izdelka, vse najboljše kvalitete, kakor tudi raznovrstne čevljarne potrebščine in čevljarstvo orodje nudim po najnižjih dnevnih cenah. — Sprejemam v stroji in kupujem vsakovrstne surove kože.

— Za obilen obisk se priporoča —

Franc Erjavec — usnjarna in trgovina z usnjem — NOVO MESTO.

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih zavodov v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. ŠTEBI

Ljubljana, Seienburgova 7 tel. 2566

Brinje, fige in slive

dobite najceneje pri

FRAN POGAČNIKU, Ljubljana, Dunajska cesta 34.

Romanje v Lurd.

Odhod iz Ljubljane 16. avgusta preko Jesenic, Avstrije v Švico, Maria Einsiedeln en dan. V Francijo, Lyon-Ars en dan, Paray le Monial pol dneva, Lurd štiri dni. — Nazaj grede po stanek v Marseille in Genovi po pol dneva, v Milanu en dan. — Preko Postojne prihod v Ljubljano 28. avgusta. — Vožnja s prebrano in prenočiščem stane v II. razredu 3800 Din, v III. razredu 2800 Din. — Prijave sprejema do 5. avgusta: Prva slov. potovalna pisarna

JOS. ZIDAR — Ljubljana,

Dunajska cesta šte. 31 — telefon 27—59.

REVMATIZEM!

Revmatizem? Kostobolje? Bodljaje? Trganje v glavi in zobeh?

Omotico ozdravite z zdravilom „ALGA“.

Vsaki steklenici je priloženo točno navodilo o uporabi. — Naslov za poštna naročila je: **Laboratorij „ALGA“, Sušak 12.**

4 steklenice za 77 Din, 8 steklenic za 131 Din, 14 steklenic za 205 Din, 25 steklenic za 320 Din.

V ceni je uračunjena poštnina, zabožček in zavojnina.

JAVNA ZAHVALA.

P. n. Laboratorij „ALGA“, Sušak 12.

Najlepše se Vam zahvaljujem za Vaše dobro zdravlilo „ALGA“, ker sem popolnoma ozdravila svoj dolgoletni revmatizem. Moja hčerka je enako celo leto trpela na revmatizmu in imela hude bolečine. Šelaj Vam pa lahko javljam, da je tudi ona danes popolnoma zdrava. Priporočam vsem, ki trpe na revmatizmu, da se obrnejo na Vas po zdravlilo „ALGA“ in jamčim jim za vseh.

Spoštovanjem Marija Praprotnik.

Javornik pri Bledu, 30. avg. 1925.